

- ⊕ **Gastronomia:** Els pèsols del Maresme
- ⊕ **Festivals:** Black Music Festival a Girona
- ⊕ **Teatre:** Bette Davis contra Joan Crawford a l'Akademïa

EL TOMB DESACOMPLEXAT DE CIUTADANS CAP A LA DRETA

ANÀLISI DE L'ARAVOT

La revolució digital que capgira el concepte de l'estat i de la sobirania

{ Avui, 2 de març de 2019, **Jordi Cuixart i Jordi Sànchez** fa 502 dies que són a la presó, **Oriol Junqueras i Joaquim Forn** 485 i **Carme Forcadell, Dolors Bassa, Raül Romeva, Josep Rull i Jordi Turull** en fa 375 }

AL CINE AMB EL GENDRE DE GIL MATAMALA

MERCÈ IBARZ

El músic i pianista Don Shirley (1927–2013), de qui el compositor Ígor Stravinski va dir que era tan virtuós com els déus. ARXIU

El film sobre el músic Don Shirley i el seu xofer Tony Lip en gira pel sud profund dels Estats Units en contínua segregació racial, funciona, i tant que sí

Aquesta setmana m'ha sobrevingut un cansament que, carrer Girona amunt, l'estanquer, que ha sortit a fumar, comparteix i atribueix a la primavera avançada que vivim aquí i arreu. No comentem el judici ni li dic res de l'excés d'hores davant la pantalla de la tele al matí, a la tarda, i al vespre, en el meu cas, veient un capítol rere l'altre de sèries que m'atrapen (*River, Press*), una dieta visual que no pot ser bona de cap de les maneres, ni per als ulls ni per a res. Mira, avui que puc, me'n vaig al cine. Ben fet, relaxa't, descansa, fa ell.

És un indepe dedicat, amb qui fa dies que no comentem la cosa, com tampoc no ho fem amb el veí del pati interior de casa, un home encara més dedicat a la causa, a qui tornant del cine trobaré al Morryssom prenent una canya i que tampoc no em dirà res del judici. Me n'he anat al Verdi. Feia tants dies que no hi anava que m'ha costat trobar la taquilla, hi han renovat les instal·lacions i a la primera sessió, que és la que sempre prefereixo si puc, no hi ha precisament cues que t'ho indiquin, on és la taquilla, que ara és un *mix* de taquilla i bar.

M'han aconsellat molt *Vice*, aquí titulada, en castellà, *El vicio del poder*, sobre el totpoderós Don Cheney i com les gasta un

Me n'he anat al Verdi. Feia tants dies que no hi anava que m'ha costat trobar la taquilla

Durant la cerimònia dels premis Viggo Mortensen va mantenir una gran discreció, com diria que acostuma a fer i diria també que com tocava, ateses les cruïlles racials nord-americanes que hi havia en joc

vice-president en l'època del trio de les Açores, però només em faltaria això. Un altre dia. Avui veuré *Green Book*, la guanyadora de l'Oscar per a disgust de Spike Lee, cineasta que segueixo des de sempre i que no hi ha manera que se'n surti de topiar amb la condescendència racial –com a mal menor que pot ser molt pitjor– de la indústria hollywoodiana. Enguany que hi concursava amb el film sobre el Ku-Klux-Klan, va i es troba una agredolça i simpàtica comèdia de carretera com a competidora principal que, naturalment, guanya. Ja li va passar fa anys amb l'àcida *Do the right thing* ('Fes el que et toca') el 1989 davant la cordial *Tot passejant Miss Daisy*. Cada terra fa sa guerra, no hi ha res a fer. Per la meua banda, trio ara una pel·li protagonitzada per Viggo Mortensen, actor que segueixo, que té la música de Don Shirley, el protagonista negre del film, un músic de la discoteca de casa.

El gendre de Gil Matamala no decep mai, ni que s'engreixi com un bacó i perdi el perfil esmolat i sec que l'han fet protagonista d'històries inclements plenes de bondat que a molts ens han robat el cor (*La carretera*, *Promeses de l'est*, per dir-ne només dues). Viggo Mortensen, des de fa deu anys amb casa a Madrid amb l'actriu Ariadna Gil, a sobre, aquí, juga en clau de comèdia. Exagerat, extravertit, violent, llest, xerraire sense aturador que se les sap totes, llançat, broda un cop més el paper. Per a mi la pel·li és seva, més que del personatge Don Shirley que interpreta Mahershala Ali, un actor que en dos anys ha trepitjat fort la catifa vermella dels Oscar (el va guanyar el 2017 com a actor de repartiment de *Moonlight*). Durant la cerimònia dels premis Mortensen va mantenir una gran discreció, com diria que acostuma a fer i diria també que com tocava, ateses les cruïlles racials nord-americanes que hi havia en joc, tant les

Alguna cosa d'aquells anys m'ha tornat amb 'Green Book', que pren el títol, com potser sabeu, de la guia d'hotels i pensions per a negres al llarg de l'enorme territori dels EUA.

Els artistes majors del jazz tenien sovint estudis formals de clàssica però no eren acceptats com a intèrprets de, posem-hi, Chopin

dels Estats Units que retraten *Green Book* i *BlacKkKsman* com les de Roma, que Mèxic també és Amèrica del Nord, per més que els veïns de dalt els prenguin la geografia.

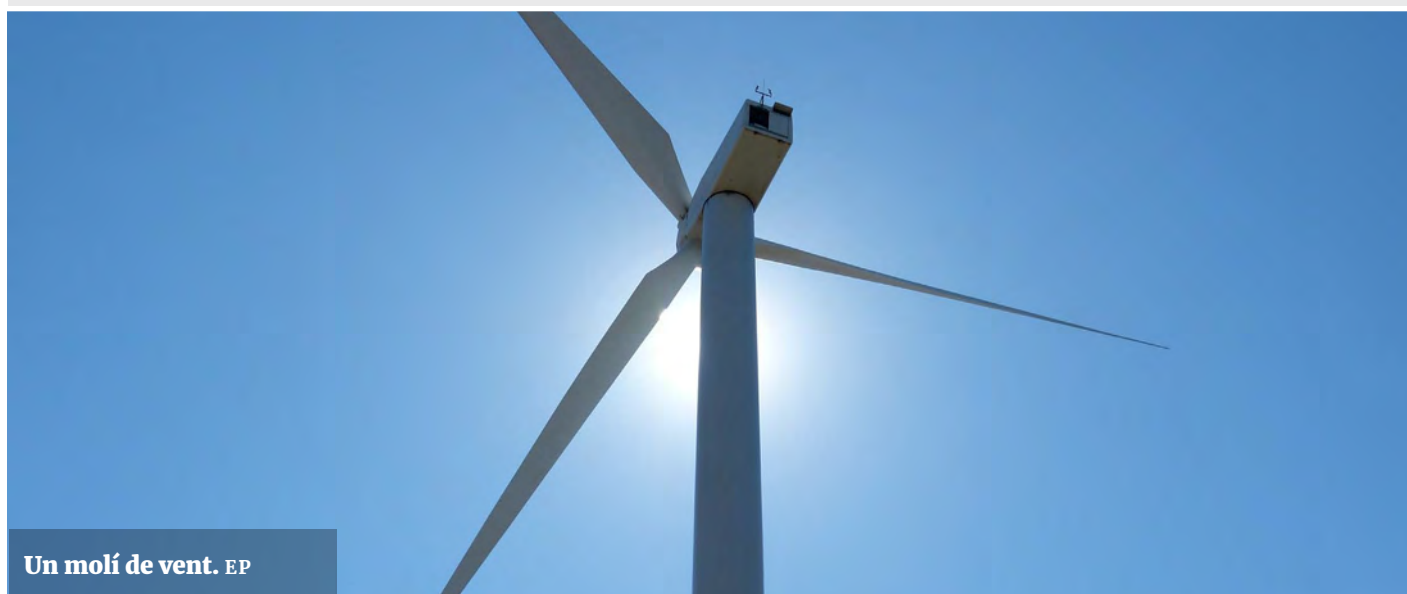
Don Shirley, quin gran músic. M'alegra molt que Peter Farrelly l'hagi tret amb aquest film de les catacumbes de la cultura del segle passat. Aquí en tenim **un tast biogràfic**. No me'n recordava, ja, de quan a casa discutíem amb Mingus B. Formmentor si el jazz és la veritable música clàssica del segle XX. A mi no em costava gens dir que sí, però també em deixava acomboiar pels raonaments i, amb els anys, l'obra electroacústica del nostre amic Josep Manuel Berenguer. Alguna cosa d'aquells anys m'ha tornat amb *Green Book*, que pren el títol, com potser sabeu, de la guia d'hotels i pensions per a negres al llarg de l'enorme territori dels EUA.

Els artistes majors del jazz tenien sovint estudis formals de clàssica però no eren acceptats com a intèrprets de, posem-hi, Chopin. Tony Lip, el personatge blanc, italoamericà del Bronx que té el ritme a les sabates i és des del primer moment que sent el músic negre un fan seu convençut, li diu, quan sap que toca en clubs i sales de concerts i ball per recomanació de la discogràfica que li ha assegurat que no serà mai als Estats Units (anys 50 i primers 60) un concertista, un solista de clàssica: 'Però això està bé! Chopin [diu 'Chupí' o semblant, el personatge] el poden tocar molts. Mentre que vostè fa una música que només pot fer vostè.' 'Gràcies, Tony', respon Shirley, sincer i agraït. 'Però no és cert que tothom pugui tocar Chopin... No pas com el toco jo.'

I així anem.

CAPGIREM L'ENERGIA O ENS ENTRETENIM?

PEP PUIG

Un molí de vent. EP

«La nefasta política del 'qui dia passa, any empeny', que el pujolisme va instaurar a Catalunya, pel que fa a l'energia, ens ha portat a la situació actual de paràlisi, d'ineficiència i de dependència»

Aquests darrers dies he participat en dos esdeveniments sobre l'energia a Catalunya que m'han deixat un regust agredolç. El primer, el **CoEnerCat6** (6è Congrés de l'Energia de Catalunya), dedicat a la transició energètica a Catalunya, que es va fer els dies 12 i 13 de febrer a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans, organitzat per l'Associació Congrés d'Energia de Catalunya. El segon, la Taula d'Entitats del **Pacte Nacional per a la Transició Energètica de Catalunya** (PNTEC), reunida el dia 20 de febrer al Palau Nacional de Pedralbes, convocada per l'H. Sra. Consellera d'Empresa i Co-neixement de la Generalitat de Catalunya, Maria Àngels Chacón.

El CoEnerCat6 va començar amb dues ponències impressionants, una sobre la transició energètica a Dinamarca (presentada pel professor Henrik Lund, de la Universitat d'Aalborg) i una altra sobre les polítiques d'energia renovable al món (presentada pel professor Arthouros Zervos, professor de la Universitat Tècnica Nacional d'Atenes i president de REN21). A la primera, es va poder constatar com un país petit (sem-

Es va constatar que la feixuga herència energètica del franquisme continua pesant com una llosa sobre Catalunya

Una vegada més, la política feta des de dalt s'imposa sobre allò que s'hauria de fer: política amb els de baix

blant a Catalunya en dimensions) camina fermament (govern, empreses, ciutadania) cap al 100% renovable en electricitat, calor i transport. I a la segona, com camina el món per la via d'abandonar el foc com a forma d'obtenció d'energia. La resta de ponències van fer referència a la situació a Catalunya (les institucions, el sector energètic, les polítiques territorials relacionades amb l'energia, la societat). Es va constatar que la feixuga herència energètica del franquisme continua pesant com una llosa sobre Catalunya, perquè l'autonomisme ha estat totalment incapaç de treure-se-la de sobre. Continuem tenint un sistema energètic molt poc eficient, molt dependent de les importacions de materials energètics (petroli, gas, urani) i molt empobridor tant del país com de les comunitats locals.

La reunió de la Taula d'Entitats del PNTEC, convocada quan feia 24 mesos i 20 dies que el govern de la Generalitat havia aprovat el Pacte, mostra que la política de casa nostra (govern i parlament) encara està ancorada en el vell i obsolet paradigma de l'energia que es va imposar el segle passat, en el qual molt pocs proveïdors d'energia bruta i no renovable tenen encadenada la major part de la població. No es nota pas que l'emergència climàtica que hi ha empenyi el govern i el parlament, com ho hauria de fer, cap al capgirament del sistema energètic necessari per a afrontar l'escalfament de l'atmosfera causat per les ingents i creixents emissions de gasos d'efecte hivernacle.

La nefasta política del 'qui dia passa, any empeny', que el pujolisme va instaurar a Catalunya, pel que fa a l'energia ens ha portat a la situació actual de paràlisi, d'ineficiència i de dependència, fent que Catalunya es vagi empobrint, any rere any... I que els oligopolis energètics es vagin enriquint de manera escandalosa i indecent.

A la reunió de la Taula, l'H. Sra. Consellera Chacón va anunciar que al cap de quatre mesos faria pública la proposta de llei de la transició energètica de Catalunya, que preveurà la creació de l'Agència d'Energia de Catalunya. I ho va fer 18 mesos i 25 dies després de l'aprovació al Parlament de Catalunya, gairebé per unanimitat, de la llei de canvi climàtic, que no s'ha traduït, almenys fins ara, en cap acció concreta de reducció de les emissions.

Permeteu-me de fer una crítica a la manera com els organismes del govern de la Generalitat aborden el greu problema d'energia que tenim. Una vegada més, la política feta des de dalt s'imposa sobre allò que s'hauria de fer: política amb els de baix.

Per què hem d'esperar encara quatre mesos per conèixer el text del projecte de llei elaborat per la Conselleria? (Un projecte de llei, tot sigui dit, redactat d'esquena a la societat.) No va ser un bon senyal que a la reunió del Pacte es donés veu a nou

L'emergència climàtica actual requereix mesures extraordinàries, no tenim pas tot el temps del món per anar-nos entretenint

La societat no acceptarà de cap manera que la nova Agència sigui un simple canvi de nom de l'Institut Català d'Energia

entitats, entre les quals l'empresa de l'oligopoli elèctric que monopolitza abusivament la xarxa de distribució d'electricitat a Catalunya, i en canvi no es donés veu a cap organització ciutadana, ni tan sols a l'organització de la indústria solar fotovoltaica, ambdós cabdals en la transició energètica.

Per què, a hores d'ara, encara no s'ha explicat com es preveu estructurar la nova Agència d'Energia de Catalunya? La societat no acceptarà de cap manera que la nova Agència sigui un simple canvi de nom de l'Institut Català d'Energia. Això seria propi de caducat autonomisme, de l'era Pujol-Maragall-Montilla.

Per què la conselleria no ha fet cap crida a la societat perquè porti idees i iniciatives per a encaixar en el projecte de llei que ha d'encarar, de manera decidida i efectiva, el gran repte energètic i climàtic que tenim?

Curiosa forma de fer honor al Conveni d'Arhus sobre l'accés a la informació, participació del públic en la presa de decisions i l'accés a la justícia en matèria de medi ambient, signat el juny de 1998 i en vigor a l'estat espanyol des del 29 de març de 2005 (directiva 2003/4/CE i directiva 2003/35/CE).

No sembla pas que anem per bon camí mentre tinguem l'energia encaixada al Departament d'Empresa i Coneixement. L'emergència climàtica actual requereix mesures extraordinàries, no tenim pas tot el temps del món per anar-nos entretenint, per anar fent com si no passés res. Les veus de la joventut comencen a alçar-se arreu (també a Catalunya), reclamant als polítics que facin els deures que no han fet.

Fa uns dies, m'adreçava al **M. H. Sr. President demanant-li el seu lideratge en la transició energètica.** Ara li ho torno a demanar amb més fermesa: si us plau, encapçaleu el capgirament energètic que cal fer a la societat catalana! 📺

URKULLU NO VA FER DE MEDIADOR

PERE MARTÍ

El lehendakari Iñigo Urkullu arriba al Tribunal Suprem espanyol. EFE

Allò que volia el lehendakari era evitar que es proclamés la independència, perquè sap perfectament que, sense Catalunya, Espanya és inviable
***** Compromís avisa Puig que no acceptarà un avanç electoral**
***** Rivera fitxa Bauzà malgrat l'oposició de Ciutadans a les Illes**

TEMA DEL DIA

Diàleg. Un mediador és algú independent, sense interessos en les parts enfrontades, que intervé en un conflicte per intentar que es posin d'acord mitjançant un procés formal de negociació. El lehendakari Iñigo Urkullu, tal com ha explicat aquesta setmana davant el jutge del Tribunal Suprem espanyol, va fer de missatger entre el president Carles Puigdemont i el president Mariano Rajoy, però no pas de mediador. En una intervenció molt precisa i detallada, va confirmar converses com a intermediari amb tots dos, però no va aconseguir que s'asseguessin a parlar o que comencessin un procés de negociació perquè, com va dir, el president espanyol s'hi va negar. Fins i tot va remarcar que va trobar més predisposició al diàleg en Puigdemont que no pas en Rajoy, cosa que desmunta el relat unionista segons

el qual era el president de la Generalitat qui s'hi negava.

La intervenció d'Urkullu va servir per a deixar en evidència Rajoy, que el dia anterior no va explicar les converses que havien mantingut ni va dir que s'havien reunit el mes de juliol a la Moncloa. No es pot dir que Rajoy mentís, però no va explicar la veritat, atenent al fet que, com a testimoni, hi està obligat. Quan li van demanar si havia mantingut contactes amb Urkullu, es va limitar a respondre que ell parlava amb molta gent cada dia, sense concretar més. En canvi, el lehendakari va explicar que es va reunir durant quatre hores amb Puigdemont el 19 de juny de 2017, aprofitant que era a Barcelona per l'aniversari de l'atemptat d'Hipercor, i que el president de la Generalitat li va demanar si podia fer gestions per a obrir un canal de diàleg amb Mariano Rajoy.

No es pot dir que Rajoy mentís, però no va explicar la veritat, atenent al fet que, com a testimoni, hi està obligat

Marchena parava els peus a les defenses dels presos independentistes cada vegada que acorralaven un ex-membre del govern espanyol

Aquell mateix dia Urkullu es va trobar l'aleshores vice-presidenta Soraya Sáenz de Santamaria a la sala d'autoritats de l'aeroport del Prat i va demanar hora per veure's amb Rajoy, cosa que va poder fer el mes de juliol a la Moncloa.

Una reunió que Rajoy va amagar al jutge Marchena, sense que de moment això hagi tingut conseqüències penals. Aquesta setmana hem vist que negar-se a declarar davant la ultradreta genera una multa de 2.500 euros però no informar Marchena de fets clau surt de franc, si més no ara per ara. Això han fet tots els membres del govern espanyol que han passat pel Suprem. La mateixa estratègia de Rajoy la va fer servir l'ex-vice-presidenta i l'ex-ministre de l'Interior, Juan Ignacio Zoido, en una compareixença escandalosa, perquè va negar ser el responsable de l'operatiu policíac de l'1-O i es va treure les puces de sobre. Tot això amb l'ajuda del president de la Sala, que parava els peus a les defenses dels presos independentistes cada vegada que acorralaven un ex-membre del govern espanyol, fins al punt de negar-se a reproduir davant Zoido un vídeo de les

càrregues policiaques. Tot un exemple de separació de poders.

Els missatges que Urkullu va anar traslladant entre la Moncloa i la Generalitat no van servir perquè el govern espanyol aturés la repressió durant el referèndum. El lehendakari va trucar el dia 2 d'octubre a Rajoy per advertir-lo que aquest camí era inacceptable i incompatible amb cap mena de diàleg. Tampoc va servir de res la suspensió de la declaració d'independència de Puigdemont el dia 10 d'octubre, perquè la Moncloa no es va moure, ni tampoc una proposta final de convocar eleccions anticipades a Catalunya si Rajoy es comprometia a aturar l'aplicació del 155. Com va dir Urkullu al Suprem, el president del govern espanyol no va donar 'prou garanties' perquè Puigdemont se'n pogués refiar, tot i que durant unes quantes hores del 26 d'octubre la va acceptar, com la majoria de membres del govern, tant de Junts per Catalunya com d'ERC. Però la falta de garanties de Rajoy va fer sospitar a Puigdemont que era una trampa i finalment va mantenir els plans per a declarar la independència l'endemà. Després s'ha sabut que Rajoy ja feia dies que havia decidit d'aplicar el 155 i que ja n'havia pactat l'abast amb el PSOE i Cs. L'esforç d'Urkullu va ser evident, però no pas altruista. Allò que volia el lehendakari era evitar que es proclamés la independència, perquè sap perfectament que, sense Catalunya, Espanya és inviable i qui primer en pagaria les conseqüències seria el País Basc. En aquest conflicte, Urkullu també és part interessada i per tant no en pot ser mediador.

MÉS QÜESTIONS

Compromís avisa Puig que no acceptarà un avanç electoral. La tensió entre els socis del Botànic s'ha disparat aquestes darreres hores perquè Ximo Puig encara no ha descartat d'avançar les eleccions autonòmiques del 26 de maig i fer-les coincidir amb les espanyoles del 28 d'abril. El president de la Generalitat vol aprofitar que les enquestes reflecteixen un creixement del vot socialista

a les espanyoles per afegir-se a l'onada. Una possibilitat a la qual els Compromís s'oposen radicalment, perquè els interessa tot el contrari. Tot indica que el PSOE es beneficiarà del vot útil de l'esquerra per a parar l'ascens de Vox, i Puig veu una oportunitat perquè el PSPV millori resultats. Una percepció que comparteix amb molts dirigents del partit. En canvi, el malestar a Compromís és creixent, com ha demostrat la vice-presidenta Mónica Oltra, que a la conferència de premsa de cada divendres després de la reunió del Consell ha advertit Puig contra un avançament. Oltra considera que no es produeix cap de les tres raons polítiques per les quals normalment s'avancen unes eleccions, que són la inestabilitat, la falta de suport parlamentari i la impossibilitat de tirar endavant els projectes legislatius del govern. Ha explicat que en la reunió del Consell no se n'ha parlat i ha recordat que es tracta d'una prerrogativa del president, segons que marca l'estatut i la Llei de Govern Valencià. Però també l'ha advertit que, si avança les eleccions, 'la raó ha de ser política i no partidista'.

Un grup d'entitats fan pinya per impulsar la normalització lingüística a la Universitat de València. Aquesta setmana s'ha presentat a la Universitat de València la coordinadora pel Valencià en l'Ensenyament Universitari públic (VEU), un col·lectiu que neix amb la voluntat d'unir els agents estudiantils i les entitats que fins ara han treballat per la defensa de la llengua separatament. La portaveu, l'estudiant de sociologia Marta Gascó, va explicar que és una oportunitat de 'col·laborar per situar-la al centre de l'agenda política i social'. Va descriure la creació de la VEU és el començament d'una nova etapa 'amb l'objectiu compartit de la defensa del valencià i de normalitzar la nostra llengua en l'àmbit universitari'. Els impulsors reconeixen que la presència de la llengua pròpia a les universitats públiques del País Valencià és caracteritzada per una heterogeneïtat marcada, la qual cosa ha derivat al fet que cada institució hagi adoptat dinami-

ques molt diferents. Tot i haver nascut a la Universitat de València, no descarten d'estendre's a les altres universitats del País Valencià. De moment, ja en formen part Escola Valenciana, la Plataforma per la Llengua, l'ACPV i els sindicats STEPV, BEA, SEPC i Acontracorrent.

Ciudadans espia els correus de polítics i tècnics de la batllia d'Alacant. Els assessors del grup municipal de Ciudadans Miguel Ángel Sánchez i Antonio Zardoya van provar d'accedir indegudament als seus ordinadors a les bústies de correu de la portaveu socialista, Eva Montesinos, i dels tècnics municipals, un d'Ur-

banisme i un altre de Trànsit, sense aconseguir-ho, segons que es desprèn de l'informe definitiu dels tècnics en informàtica sobre l'espionatge de correus a l'Ajuntament d'Alacant. La recerca completa es remetrà a l'Agència de Protecció de Dades i a l'assessoria jurídica de l'ajuntament perquè determini si hi ha irregularitats que hagin d'obrir una via judicial. L'equip de govern del PP considera que correspon al grup Ciudadans de decidir quines responsabilitats convé depurar. Cs ha respost que traslladarà als jutjats la seguretat informàtica, perquè considera que el PP ha estat incapaç d'explicar l'origen de la fallada.

Rivera fitxa Bauzá malgrat l'oposició de Ciudadans a les Illes. La cúpula de Ciudadans a les Illes ho té clar. No vol l'ex-president del govern i ex-senador del PP José Ramón Bauzá a les seves llistes electorals. Consideren que és el passat i que pot restar al partit més que no hi aportarà. Aquesta postura xoca amb les paraules del seu dirigent, Albert Rivera, que va admetre que hi ha mantingut converses i que estaria 'encantat' de tenir-lo d'assessor del model trilingüe que va intentar implantar essent president. Els flirteigs de Rivera amb el controvertit ex-senador no han provat gaire a Ciudadans de les Illes i confien que no els perjudiqui ni en les eleccions autonòmiques del 26 de maig ni en les generals de l'abril, quan presentaran l'ex-socialista Joan Mesquida. De moment, Rivera l'ha situat com a assessor a Madrid, però tot apunta que podria ser el candidat a la batllia de Palma o, si hi ha gaire oposició, anar a les llistes europees. Xavier Pericay, dirigent del partit a les Illes, no ha amagat el rebuig a incorporar l'ex-president del PP: 'Ho he dit unes quantes vegades i ho reitero. Per nosaltres, a les Balears, Bauzá és el passat, no formarà part en cap de les nostres llistes electorals. Tampoc no s'ha afiliat al partit, participarà com a assessor a Madrid.'

L'ex-ministra Roser Suñé podria ser la primera síndica d'Andorra. Una vegada coneguda la composició sencera de les

llistes electorals comencen les especulacions sobre qui serà el nou síndic, sobretot respecte de les forces amb més possibilitats de sortir victorioses el 7 d'abril. És el cas de Demòcrates Andorrans (DA). Tot i que si s'arriba a aquesta conjuntura, no hi haurà lloc per als dubtes. La cadira de síndic general ja té nom i cognoms assignats. I no són de síndic, sinó de síndica: Roser Suñé Pascuet, la número dos de la candidatura nacional és l'elegida pels demòcrates, segons que informa el Diari d'Andorra. L'ex-ministra d'Educació del primer govern de Martí (2011-2015) i actual secretària d'organització de DA no va acceptar l'ofertament d'incorporar-se al projecte de Xavier Espot fins poques hores abans no finalitzés el termini fixat per a presentar les llistes. I la possibilitat d'esdevenir la primera dona de la història d'Andorra a presidir el Consell General va ser determinant. Perquè, tot i la insistència de l'aparell de DA perquè tornés a la primera línia política, Suñé s'hi mostrava reticent. L'obstinació del cap del partit per a convèncer-la'n era del tot comprensible. Reunia tots els requisits del perfil que s'havia traçat per a la número dos d'Espot. D'Andorra la Vella, dona, del partit, preparada, amb experiència política i una gran capacitat per a aglutinar diferents sensibilitats al seu voltant.

LA XIFRA

10 denúncies ha rebut l'Oficina Anticorrupció de les Illes Balears durant el primer any de vida. I les setmanes vinents només dues passaran a la fase d'investigació per haver-hi indicis d'irregularitats.

TAL DIA COM AVUI

El primer de març de 2009 es va morir Pepe Rubianes, actor de teatre galai-cò-català resident a Catalunya i especialitzat en el mim, imitacions i monòlegs. Destacà per la seva ironia, el seu sentit de l'humor àcid i la seva xerrameca incontinente esquitxada de renecs constants. Va generar una gran polèmica quan va malparlar de la unitat d'Espanya en un programa a TV3.

La xifra. 10 denúncies ha rebut l'Oficina Anticorrupció de les Illes Balears durant el primer any de vida

Pepe Rubianes. ARXIU

El Sensecomplexòmetre

La dada El Sensecomplexòmetre és l'índex de posicionament ideològic amb què l'analista de dades Joe Brew reflecteix el tomb a la dreta de Ciutadans i els seus dirigents, Albert Rivera i Inés Arrimadas

JOE BREW

Des de 1986, el diari The Economist publica el Big Mac Index, una manera informal de mesurar la precisió de la valoració de diferents monedes segons el preu de l'hamburguesa Big Mac. Una mesura còmicament senzilla, gairebé absurda.

Per fer aquest índex, es pren la diferència de preu de l'hamburguesa entre un país i un altre, s'ajusta en funció del tipus de canvi de les monedes respectives segons el mercat i la diferència que en queda representa la infravaloració o la sobrevaloració de la moneda en qüestió. Una cosa tan senzilla per a representar un concepte tan complicat.

I si tinguéssim un índex senzill per al posicionament ideològic? En proposo un.

El Sensecomplexòmetre

En molts països, les dretes polítiques demostren una obsessió curiosa amb 'els complexos'. Un dels dirigents que ho fa més sovint als Estats Units és Donald Trump, i el Partit Republicà en general, que fa anys que batallen contra allò 'políticament correcte'.

A França, també en fa un ús habitual la dirigent d'Agru-

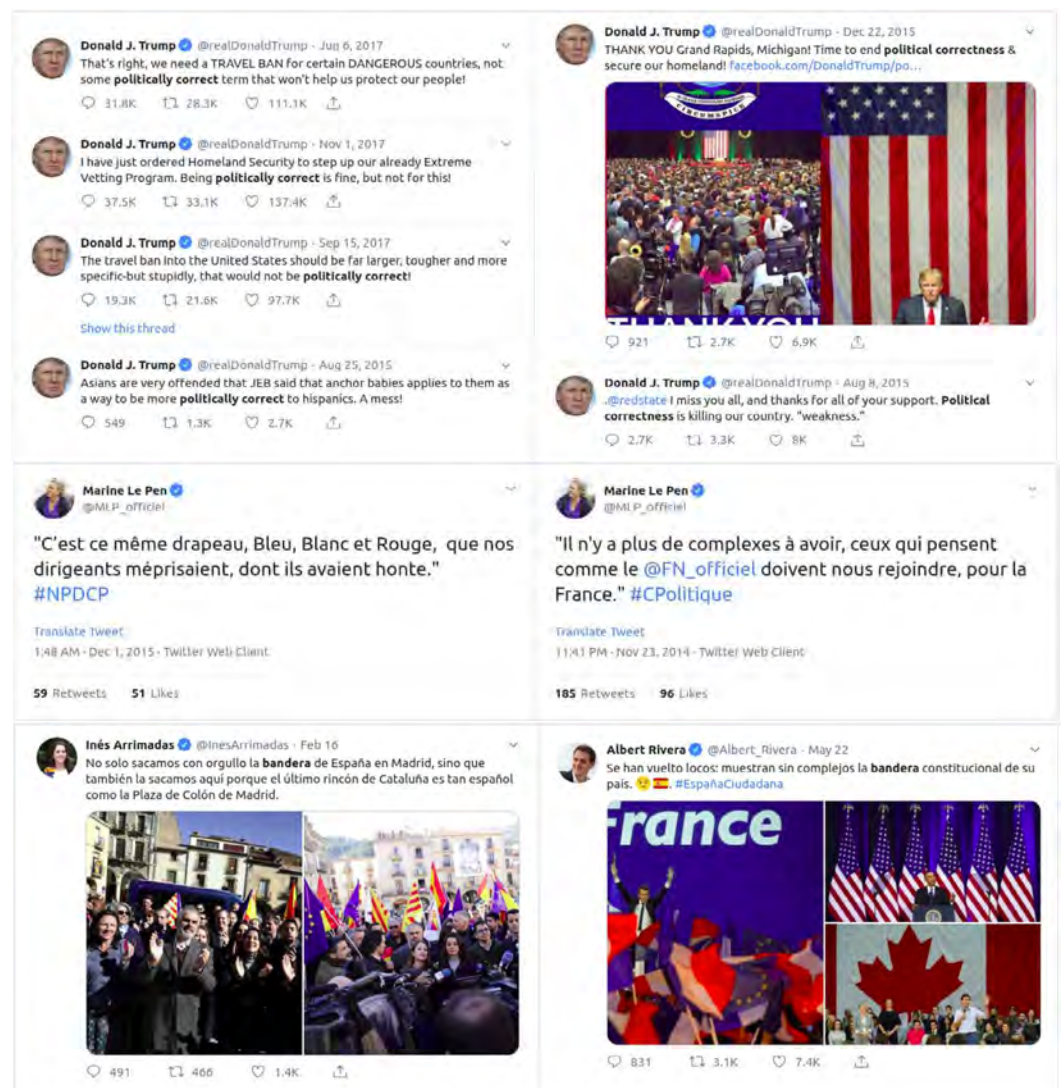
pament Nacional, Marine Le Pen, que critica la majoria de polítics per 'tenir vergonya' de la bandera francesa i diu als seus seguidors que 'ja no cal tenir complexos'.

A Catalunya, Inés Arri-

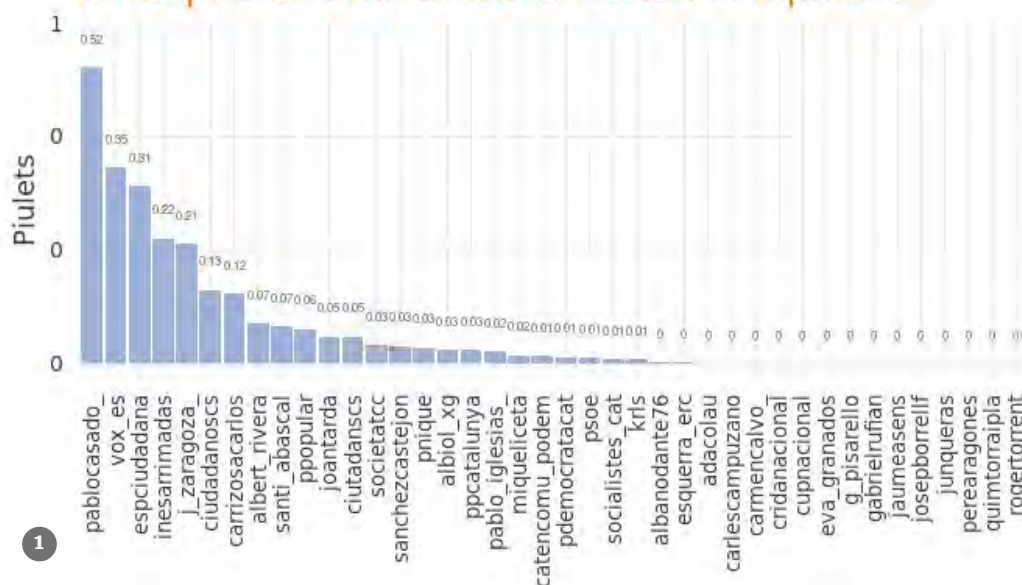
madras, de Ciutadans, té un missatge similar sobre el fet de treure la bandera 'amb orgull'. I el president del seu partit, Albert Rivera, també comparteix el desig d'expressar l'orgull nacional 'sense

complexos'.

Aquest últim sintagma –'sense complexos'– em va fer pensar. Els polítics d'esquerres també parlen dels 'complexos'? O és exclusivament propietat oratòria de la

% de piulets amb la frase 'sense complexos'*

dreta? Què hi ha darrere l'obsessió amb els 'complexos' i l'orgull de no tenir-ne? Qui fa servir aquest concepte? I si només és la dreta, pot haver-hi alguna relació quantitativa (és a dir, com 'menys' complexos, més a la dreta)?

Vaig començar a buscar dades a Twitter. Vaig examinar tots els piulets (680.227) de les quaranta persones i els grups polítics que considero més rellevants de la política catalana actual. Vaig buscar el sintagma 'sense complexos' i 'sin complejos'. I vaig trobar que, efectivament, la quantitat de piulets era una mesura força bona del posicionament en l'eix polític esquerra-dreta. Senzill, però força precís.

La majoria dels polítics i partits no fan servir gaire aquesta expressió. Però els qui sí que fan anar l'expressió ho fan molt sovint. Aquí (2), el mateix gràfic d'abans, però en piulets (en lloc de percentatge).

Un total de 111 'sense complexos' de Ciutadans. 38 de Vox. 30 de Pablo Casado. Mitja dotzena dels del PSOE, un o dos dels de Convergència i cap de la CUP.

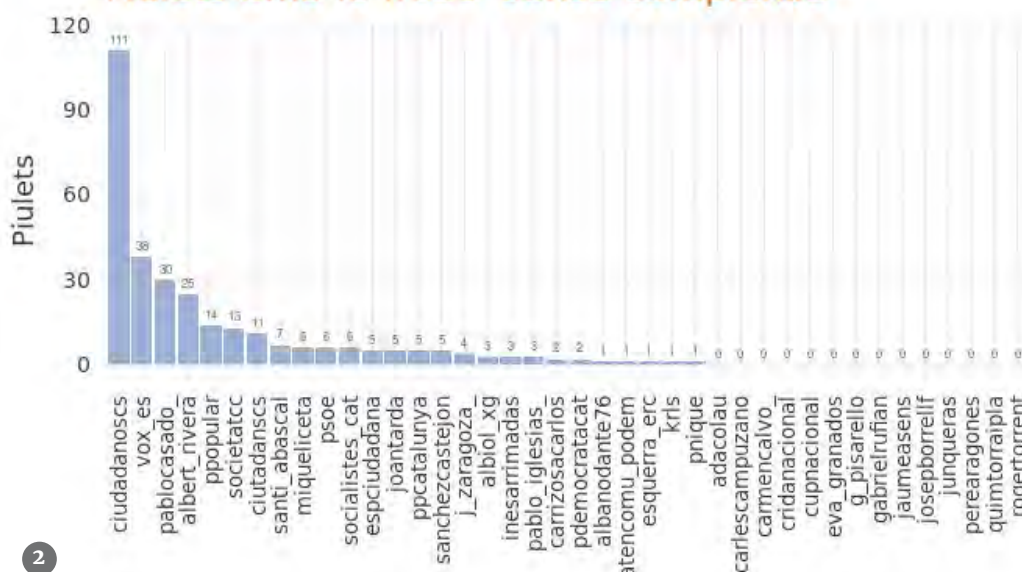
Em sembla que el Sense-complexòmetre funciona.

Més exploració

Examinem, al llarg del temps, els polítics més 'desacomplexats': els del PP, Vox i Ciutadans. Si el Sensecomplexòmetre funciona bé, hauríem de poder detectar moviments ideològics.

Eureka! Habemus índex. El Sensecomplexòmetre reflecteix (a) la deriva a la dreta de Ciutadans i els seus dirigents, Albert Rivera i Inés Arrimada-

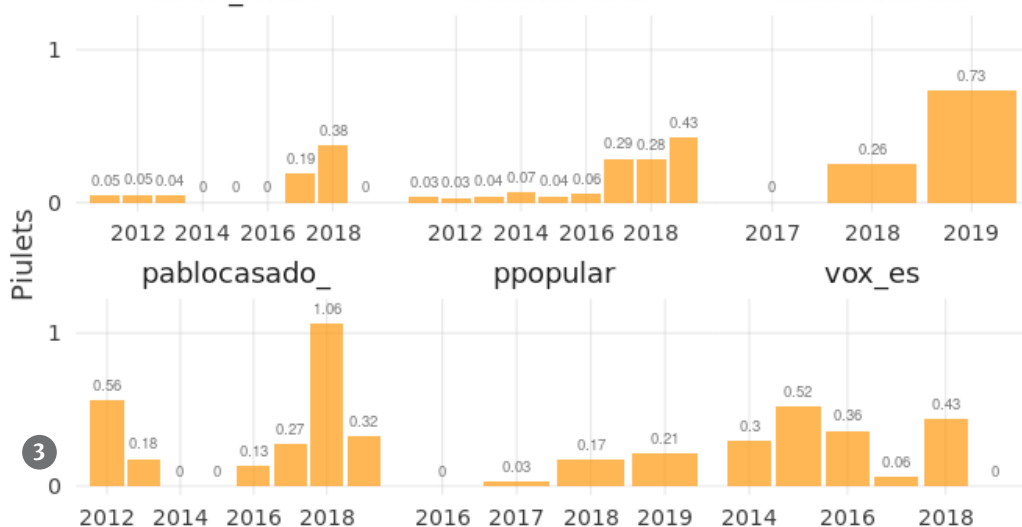
Piulets amb la frase 'sense complexos'*

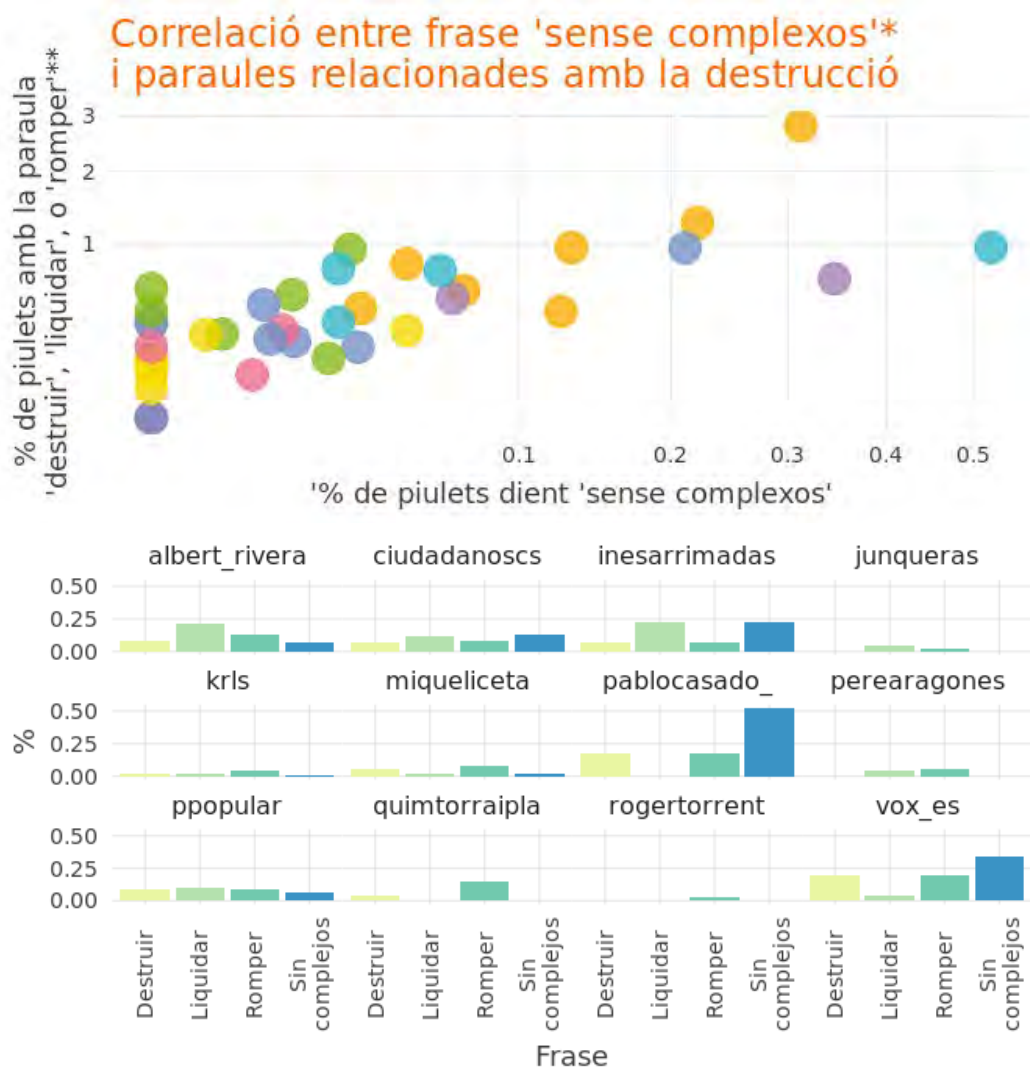

albert_rivera

ciudadanos

inesarrimadas

4

5

das; (b) que Vox és allà on ha estat sempre, a l'extrema dreta; i (c) com el PP competeix amb els altres dos partits esmentats per mantenir la seva preeminència a l'esfera de la dreta.

Aquest índex serveix per a res? Potser sí. A vegades les eines més senzilles són les més útils. De la mateixa manera que una afirmació racista sol començar amb la frase 'no sóc racista, però...', un polític de dretes acostuma a dir que no té 'complexos'. I quan un partit o una persona es reposiciona més a la dreta (com ha estat el cas del PP i de Ciutadans davant el 'desafiament secessionis-

ta'), aquest reposicionament s'acompanya d'un creixement en la freqüència de la insistència de no tenir complexos.

Sembla que tenir 'complexos' és cosa d'esquerrers.

Postdata: complexos i... destrucció?

Els polítics que no tenen 'complexos' comparteixen també una fascinació amb les paraules relacionades amb la destrucció: 'destruir', 'liquidar', 'trencar', etc. Al gràfic següent (4), en què cada punt és un polític, es demostra la correlació entre el percentatge de piulets amb la frase 'sense complexos' i el per-

Els polítics que no tenen 'complexos' comparteixen també una fascinació amb les paraules relacionades amb la destrucció

centage de piulets que conté una d'aquestes tres paraules destructives.

La relació és clara: els qui diuen més sovint 'sense complexos' (més a la dreta en el gràfic) són els qui parlen més de la destrucció.

Si desagreguem les tres paraules destructives, es pot observar unes diferències interessants entre els polítics: d'una banda, que els polítics sobiranistes fan servir la paraula 'destruir' de manera molt menys freqüent que els polítics unionistes; i d'altra, que la paraula 'liquidar' és molt més freqüent entre els polítics de Ciutadans que no en altres partits. ■

La revolució digital que capgira el concepte de l'estat i de la sobirania

L'Aravot Governos d'arreu del món han engegat iniciatives digitals d'avantguarda

SEDA HAKOBYAN I ALEXANDRE SOLANO

Les eleccions d'Estònia seran oficialment diumenge, però la veritat és que a hores d'ara una gran part de la ciutadania ja ha dipositat el vot. A començament de setmana, dilluns al vespre, ja havia votat el 22% del cens, majoritàriament per internet.

Això és possible gràcies a un ús en massa del vot electrònic. En el precedent més recent, les eleccions locals del 2017, va fer que més de la meitat dels vots fossin dipositats abans.

Aquest no és en cap cas l'únic servei electrònic usat pels estonians, sinó que l'ús de les noves tecnologies per a relacionar-se amb l'estat ja forma part de la seva vida quotidiana.

La revolució digital estoniana

Estònia és un dels estats més avançats en aquest aspecte. Els habitants tenen una targeta d'identificació electrònica obligatòria que els permet d'accedir a una plataforma digital estatal amb més de quatre mil serveis en línia.

Poden accedir a dades com l'historial mèdic, el laboral o comprovar els delictes de trànsit en un clic. Ara, les possibilitats van molt més enllà, perquè hom pot inscriure una empresa a casa i començar a cotitzar en un termini de divuit minuts, tramitar documents, demanar receptes del metge o bé obrir comptes bancaris.

Fins i tot és possible de signar documents amb tercers o, d'ençà del 2005,

exercir el vot en només tres minuts mitjançant qualsevol dispositiu digital. És l'únic país europeu (si no del món) que fa servir aquest mecanisme sense restriccions en tota mena de comicis.

Segons el govern estonià, la infraestructura digital estalvia anualment el 2% del PIB i més de vuit-cents anys de temps treballat tant al sector públic com al privat.

Una transformació premeditada

El desenvolupament digital no ha estat espontani ni fruit de la casualitat. La veritat és que les bases les va assentar fa dècades una població vinculada a les noves tecnologies. Per exemple, ja a l'any 1995 totes les escoles es van con-

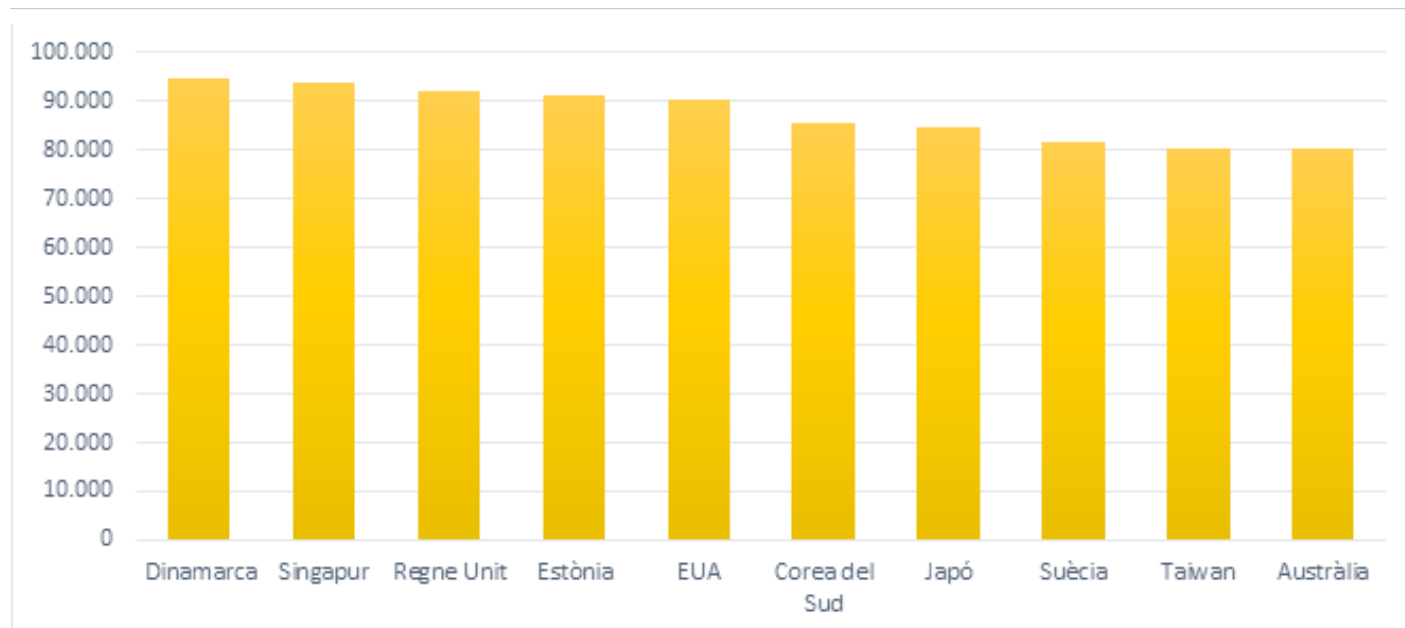
Els habitants d'Estònia tenen una targeta d'identificació electrònica obligatòria

nectar a internet i a l'actualitat el 91% dels ciutadans en són usuaris. En contraposició, a la veïna Letònia només el 76% i a Rússia el 71%.

En aquest sistema, amb totes les dades en una mateixa plataforma, la ciberseguretat és clau. I per això Estònia té una de les més avançades del món. Així i tot, també es fan auditories independents, perquè és primordial que la confiança sigui alta. A més, la població pot comprovar si cap funcionari els ha mirat cap dada. Si no en justifica un motiu adequat, es pot enfrontar a penes de presó.

Es pot votar electrònicament a les eleccions d'Estònia. vw

Rànquing dels 14ns Informes Waseda-IAC sobre govern digital internacional de l'any 2018. vw

El pas següent del govern estonià ha estat crear una 'e-residència', una mena de ciutadania virtual a la qual hi pot accedir tothom, de qualsevol país del món, i gaudir de serveis com ara crear una empresa, tramitar documentació o obrir comptes bancaris. Un estatus que trenca les formes tradicionals de sobirania i de vinculació amb els estats. Els impulsors esperen arribar a deu milions d'e-ciudadans el 2025, quan la població d'Estònia és d'1,3.

Uns governs cada cop més digitals

Si bé és cert que Estònia és un dels països que ha fet una aposta més ferma per a crear un estat digital, val a dir que aquesta tendència afecta els governs d'arreu.

Dels 193 estats membres de les Nacions Unides, la gran majoria (140) ja permeten de pagar en línia serveis públics i una xifra similar (139) permet de presentar en línia la declaració de la renda. Tanmateix, n'hi ha una gran part que van

molt més enllà i proposen un nou concepte de govern que transforma els límits de la transparència, l'eficiència, la participació i la comunicació amb la ciutadania.

Un índex que permet de mesurar la digitalització dels governs és el de la Universitat de Waseda (Japó), que aglutina deu indicadors principals i trenta-cinc subindicadors.

Estònia se situa en la posició més elevada en molts indicadors, però en manté una de més discreta en l'accés de la població a internet ('només' el 90% n'és usuària, el 31% amb banda ampla fixa), en l'anomenat internet de les coses i en l'ús de les noves tecnologies en aspectes com el transport o la vigilància.

Un estat que sí que en fa un ús generalitzat és Singapur, que ultra un portal amb accés únic per a informació i serveis governamentals (eCitizen), fa servir drons per a augmentar l'eficiència, la seguretat i la productivitat, i camions no tripulats per a transportar

L'estat espanyol és especialment per sota de la mitjana en participació electrònica

contenidors d'una terminal portuària a una altra.

Els desafiaments principals de l'estat espanyol i francès

En aquest rànquing, l'estat francès ocupa la dinovena posició i l'estat espanyol la vint-i-vuitena, immediatament per darrere de Portugal i Itàlia i per damunt de Macau i Rússia.

L'estat espanyol és especialment per sota de la mitjana en participació electrònica. Si bé el web oficial de la presidència del govern permet d'enviar-hi missatges i opinions, no hi ha cap prova que demostrï en cap cas que formin part del procés de presa de decisions. Per contra, Finlàndia ha promogut les xarxes de debat, i les iniciatives que obtenen més de 50.000 signatures es remeten directament al parlament per a avaluar la reforma legislativa.

Quant a l'estat francès, la mancança principal és en les dades obertes governamentals. Aquesta situació és cla-

rament contraposada a la de regions de Corea del Sud, que, després de la crisi del 2008, atès l'augment d'irregularitats, van decidir de crear un portal de transparència amb despeses a temps real, material per a entendre'l, preguntes i respostes, els contractes, la divulgació dels mètodes de contractació i fins i tot les despeses de menjar.

Com a resultat, els ciutadans poden consultar l'estat d'execució pressupostària en temps real, s'ha ampliat la vigilància fiscal i s'ha maximitzat la transparència i l'eficiència de la despesa fiscal.

Un país digital, independent del control territorial

Un dels factors del desenvolupament digital d'Estònia té a veure amb la situació geogràfica. Ha estat dècades sota control soviètic i comparteix mar amb potències regionals. El fet de tenir tot l'estat a la

xarxa li permet de funcionar i continuar existint encara que perdi el control territorial.

La idea ha servit de mirall al Consell per la República. Això explica la voluntat de crear un registre ciutadà que en un futur podria funcionar com a identitat electrònica catalana i facilitar tant la presa col·lectiva de decisions com el fet de compartir informació.

A la Generalitat, el conseller de Polítiques Digitals, Jordi Puigneró, ha marcat l'objectiu d'avançar vers unes estructures digitals que 'permetin de controlar el territori i governar el país des d'on sigui', encara que el control no sigui físic. Òbviament, abans cal coordinar el govern i l'exili.

La tecnologia també ha estat assenyalada com a factor imprescindible de l'èxit del Primer d'Octubre. Si no, no hauria estat possible l'orga-

nització dels col·legis i les urnes ni tampoc el cens digital, que no es podia aturar amb violència policíaca.

Un món digital que segueix les Illes Fèroe

Un dels territoris que ha mostrat de manera més contundent la solidaritat i la voluntat de participació amb les institucions són les Illes Fèroe, amb què el govern català ha signat un acord de col·laboració per a definir un programa comú i desenvolupar conjuntament polítiques públiques de governança i economia digital.

Les Fèroe han començat a desenvolupar un programa nacional de digitalització, que entre més objectius té el de crear una identitat electrònica i un portal per a serveis públics digitals. En la mateixa línia, el conseller Puigneró ha especificat que el govern català ja treballa

per crear la identitat digital ciutadana.

El govern ja havia anunciat anteriorment la intenció de crear un programa de residència digital per a empreses. Els havia de permetre d'operar sense establir-se físicament a Catalunya, però l'aplicació de l'article 155 ho va estroncar.

Una societat com més va més digital

En l'actualitat, independentment de si es tracta de governar una autonomia o ser un estat, dels 1.773 tràmits que ofereix la Generalitat, 984 ja es poden començar a tramitar electrònicament. A més, ciutadans i empreses han aplegat un total de 2.255.694 interaccions en portals corporatius i al Canal Empresa (per a canviar l'estat del tràmit, reclamar documents, entre més).

A més, aquest mes d'octubre el govern va aprovar un avantprojecte de llei per a regular el procediment de votació electrònica per als catalans residents a l'estranger. Aquest tràmit també va ser interromput per l'article 155 quan poc abans del primer d'octubre de 2017 es va reactivar el registre de catalans residents a l'exterior.

En conjunt, el camí sembla clar: Sense ser una gran potència ni tenir grans recursos naturals, la capacitat de ser referent en l'ús de tecnologia i informació digital, que innovi en serveis públics, transparència i govern obert, serà clau per a la salut i el progrés social i econòmic del país, com també molt possiblement per a assentar les bases d'un nou estat. ■

Estònia és un dels països pioners en la ciutadania digital. ARXIU

vilaweb.cat
2-3 març 2019

■ SIGNATURES ACTUALITAT 7DIES DESCONNECTA 24H

enbaki guztiak, 1990eko abenduaren 6tik 2003ko otsailaren 20ra

1991ko abenduak 22

Algunes de les cobertes d'Egunkaria que es poden veure a l'hemeroteca digital

1993ko ekainak 22

1991ko urtarrilak 18

Hasi da tanke borroka

1991ko ekainak 26

Independentzia aldarrikatu dute Esloveniak eta Kroaziak

La segona vida d'Egunkaria: una hemeroteca digital en recupera el llegendat

Repressió Una hemeroteca digital recupera gairebé 3.800 edicions del diari Egunkaria, tancat per ordre de l'Audiència espanyola el febrer del 2003

REDACCIÓ

Setze anys després del tancament d'Egunkaria per ordre de l'Audiència espanyola, el llegendat resisteix en el món digital. El diari Berria ha participat en un projecte per a crear una hemeroteca digital que en recupera gairebé 3.800 edicions. En total són unes 200.000 pàgines i es poden consultar senceres les edicions publicades entre el 6 de desembre de 1999 i el fatídic 20 de febrer de 2003.

Egunkaria va néixer el 1990 en un mapa mediàtic monopolitzat pel castellà. Diverses personalitats de la cultura

basca hi van donar impuls, però de seguida va esdevenir una iniciativa popular que va rebre el suport de 90.000 persones i va recaptar 300.000 euros per a l'arrencada. Era el primer diari íntegrament en èuscar d'ençà d'Egunkaria, editat pel govern basc durant la guerra del 1936-39. La primera edició d'Egunkaria va ser publicada el 6 de desembre de 1990 i constava de trenta-dues pàgines.

La història d'Egunkaria es va acabar en sec el 20 de febrer de 2003, quan el jutge Juan del Olmo en va orde-

Durant l'operació de tancament, la Guàrdia Civil va detenir deu persones, entre les quals el director, Martxelo Otamendi

nar el tancament temporal i l'embargament preventiu de tots els béns. El motiu? Segons el magistrat formava part d'un conglomerat empresarial controlat per ETA. Era la mateixa excusa que havia fet servir Baltasar Garçon per a clausurar Egin el 14 de juliol de 1998.

Durant l'operació de tancament, la Guàrdia Civil va detenir deu persones, entre les quals el director, Martxelo Otamendi; el president del consell d'administració Joan Mari Torrealda; el conseller delegat, Iñaki Uria o el sots-di-

vilaweb.cat
2-3 març 2019

SIGNATURES ACTUALITAT 7DIES DESCONNECTA 24H

POLIZI OPERAZIOAK

Espainiako Poliziak 14 pertsona atxilotu ditu, eta 18 etxe arakatu

OPERAZIO ZABALA. Gipuzkoan bost lagun atxilotu dituzte, Nafarroan sei. Bakarrak hiru eta Araban bi, Batasun Garazian epitelek agindutako operazioa.

AKUSAZIOA. «ETA»-ren zuzendutako benetako laguntzaile taldeak osatzen dituzten pertsonak atxilotuak. Batasun Garazian sartutako Angel Aducciak.

ERTZAINZAREN OPERAZIOA. Herenegun atxilotuak hiru adingabekoei atxilotuak bi preso sartu dituzte Madrilera, eta batak esan du komunikazioa «dibertsioa» dela. / 14

EKIALDE HURBILEKO GATAZKA

Israelgo Armadak 14 palestinar hil ditu Gazan eta Zisjordaniaren egin eskuhartzeetan

Israelgo ordezkariekin dituen elkartzetak bertan behara uzteko eskatu dio Hamaseko bozeramaileak PANi.

Israelgo Armadak Gazan 14 palestinar hil ditu, eta 18 etxe arakatu.

ALDEAK POLITIKOEN LERREA

Jimenez de Pargaren errefusaltza eztera bora du Auziragik Konstituzionalak. / 9

ELUMITA

Uharte-Aradigoko gazte bat hil da elurjauzi batean. / 13

LABEN BRIFAR NARRAZIOA

ELAren eta LABen arteko elkarlana arlo politikora ere eramateko apustua egin du Rafa Diezek. / 10

EUSKAL PREZAK

Barandalla kartzelan sartu dute berriro, ebakuntza egin eta bi astera. / 8

AUTOTREKATZAREN BILAKUNA

Martxoaren 15ean erabakiko du AUBk hauteskundeetan ingururan zer egin. / 10

MUSIKA

Urretxindorrek taldeak disko batean bildu ditu bere kanta guztiak. / 10

GAURKO ELKARRAZKETA

IMANOL LARZABAL
Katalana
«Gaur egunean ezingo nintzateke hona itzuli; ez dut berriro desgustuekin hasteko gogorik». / 14

FRANCISCO ETXEBERRIA
Tutur 20 urteko desagertutakoak berriro ikusi.
«Kontua ez da gorpuak aurkitzea bakarrik; haien historia berregitea garrantzitsua da». / 14

La primera edición d'Egunkaria, del 6 de diciembre de 1990. E.E.

La Guàrdia Civil tanca Egunkaria. ARXIU

rector, Xabier Oleaga. L'octubre del 2003 la Guàrdia Civil va fer una nova operació en què va detenir vuit persones més.

Els detinguts van denunciar tortures durant el període d'incomunicació a què van ser sotmesos. Otamendi, després d'haver sortit de la presó, va declarar que el tracte havia estat 'cruel i absolutament inhumà' i es va plànyer que existissin 'tals forats negres en les institucions amb impunitat'. Va explicar que Torrealda i van ser víctimes de sessions de bossa. Finalment el TEDH va condemnar l'estat

espanyol per no haver investigat les tortures.

El 3 de febrer de 2005 el mateix jutge del Olmo va decretar la dissolució de les empreses intervingudes en l'operatiu contra Egunkaria. Fins llavors, el magistrat havia anat prorrogant cada sis mesos el tancament provisional. No fou fins el 2010 que l'Audiència va absoldre els màxims representants del diari i va admetre que el tancament havia estat 'una ingerència en la llibertat de premsa'. 'Les acusacions no han provat que els processats tinguin cap mínima relació amb ETA', va afegir la sentència.

7DIES

{ La selecció de la setmana { 25 de febrer / 1 de març

Divendres 1.

Ernest Maragall: 'Desobediència civil? Depenent de com l'entenguem i fins on la practiquem'

ALBERT SALAMÉ

Divendres 1.

Gilles Simeoni: 'Aquest judici és un anacronisme a l'Europa del segle XXI'

JR

Dimarts 26.

Enric Casasses: 'No sé on són, els artistes espanyols: o amagats o s'han tornat de dretes'

AZ

Un militar indi a la frontera amb el Paquistan. EFE

Hi pot haver una guerra nuclear entre el Paquistan i l'Índia pel conflicte del Caixmir?

Món Els dos estat han protagonitzat aquests darrers dies un alarmant enfrontament militar entre ells

REDACCIÓ

Els enfrontaments militars entre l'Índia i el Paquistan d'aquesta setmana són els més importants que hi ha des dels anys setanta del segle passat. En aquella època, però, cap dels dos països no tenia la capacitat nuclear que té ara.

Després d'un atemptat a l'Índia, el 14 de febrer, que va causar quaranta morts, l'exèrcit indi va bombardar

una base al Paquistan que suposadament era del grup que havia reivindicat l'atemptat, Jaish-e-Mohammed, un partit que oficialment és il·legal al Paquistan. En resposta, el Paquistan va tombar dos avions indis.

Què és el Caixmir?

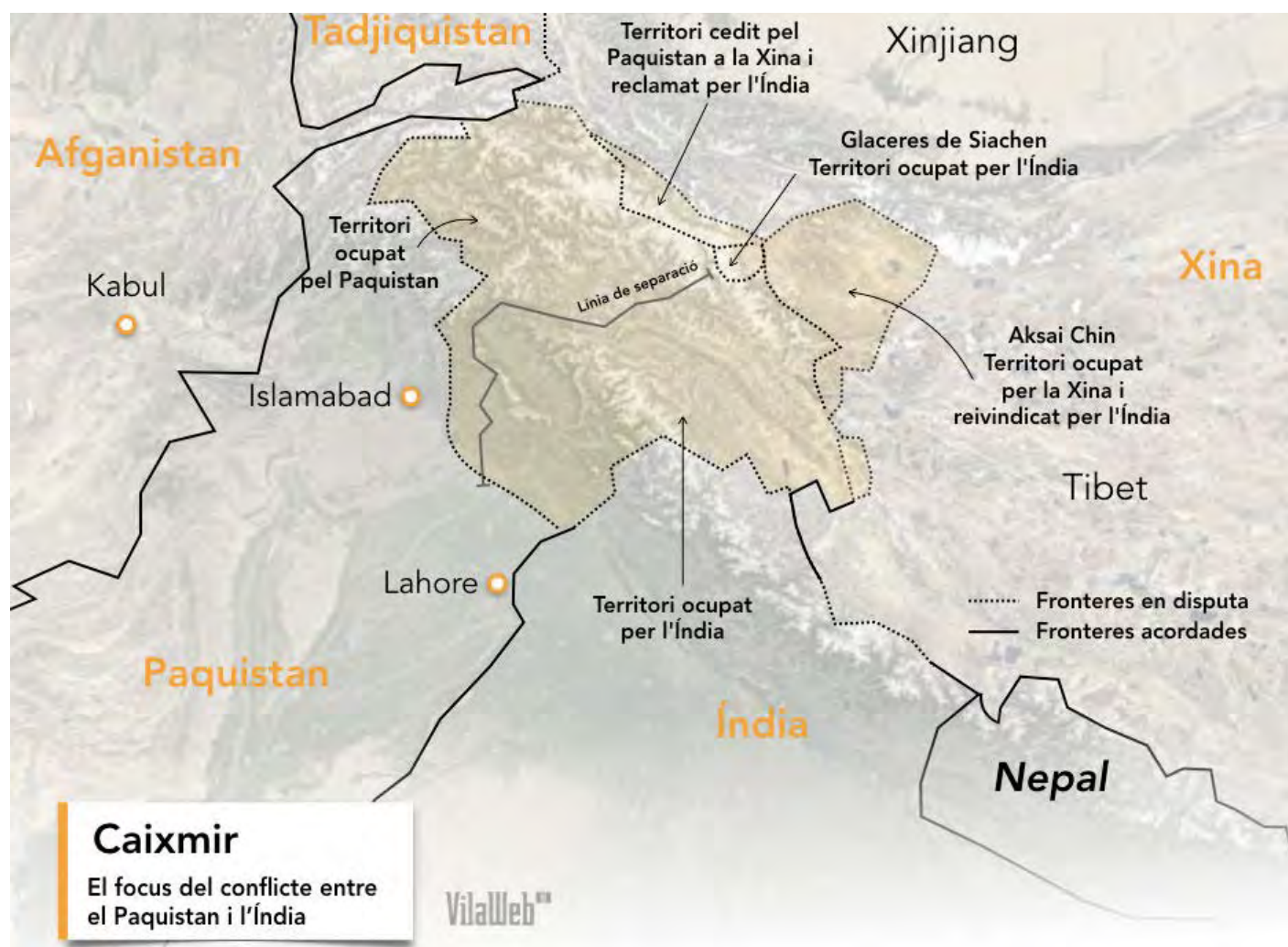
La tensió entre el Paquistan i l'Índia se centra, sobretot, en el territori del Caixmir. Situat a l'Himàlaia, el Caixmir està ocupat en diverses zones per l'Índia, el Paquistan

Situat a l'Himàlaia, el Caixmir està ocupat en diverses zones per l'Índia, el Paquistan i la Xina

i la Xina. El Paquistan reclama la zona controlada per l'Índia, i l'Índia reclama la zona ocupada pel Paquistan i les zones ocupades per la Xina. Una d'aquestes zones, la Vall de Shaksgam, va ser dividida entre el Paquistan i la Xina d'acord entre aquests dos estats però sense l'acord de l'Índia.

Hi ha una línia de separació, que és la línia d'alto el foc del 1949, que no està definida en el seu extrem, a la glacera de Siachen, considerada el

camp de batalla més elevat del món, al peu del Karakoram. Allà, els soldats de tots dos països estan cara a cara a més de sis mil metres.

El Caixmir té una extensió total de 242.800 km² i 11.390.000 habitants. Etnogràficament, religiosament i lingüísticament, hi ha tres zones diferenciades:

—Les valls de Jammu i Punch, on el 66% de la població és hinduista. Molts parlen el dogri, dialecte de l'hindi, i també el pahari i el khowari, del grup indoari. També hi ha alguns sikhs de parla panjabi. Els musulmans viuen al nord-oest i són majoritaris al Punch.

—La Vall del Caixmir, amb un 90% de població musulmana i de parla caixmiri, amb influència sànscrita i que pertany a la branca dàrdica dels parlars indoaris, també parlades per algunes tribus de Gilgit.

—Ladakh i Baltistan (valls de Skardo, Rongdo, Shigar, Khaplo, Kharmang i Gultari), zona poc poblada i coneguda com el Petit Tibet, amb grups com els ladakhi i els balti, de parla tibetana i religió budista, encara que la majoria dels balti s'ha convertit a l'islam. Ocupa un terç del territori, però no arriba als 150.000 habitants. El 60% dels habitants del Baltistan són tibetans.

Actualment, l'Índia reclama tot l'antic estat principesc Dogra de Jammu i el Caixmir i administra, aproximadament, la meitat de la regió

Durant la partició de la colònia britànica de l'Índia, que va donar lloc al Paquistán i l'Índia, entre més estats, el maharajà va optar per incorporar el territori a l'Índia, però la població musulmana va provar d'evitar-ho. Després de la guerra entre el Paquistán i l'Índia, es va acordar la delimitació d'una línia de separació militar, que és l'actual.

Actualment, l'Índia reclama tot l'antic estat principesc Dogra de Jammu i el Caixmir i administra, aproximadament, la meitat de la regió. El posicionament oficial de l'Índia és que el Caixmir és una 'part integrant' de l'Índia, mentre que el Paquistán diu

Míssil nuclear de l'Índia. vw

que el Caixmir és un territori en disputa, l'estatus definitiu del qual només pot ser determinat pel poble del Caixmir en virtut del dret d'autodeterminació.

L'Índia i el Paquistán han lluitat en tres guerres pel territori del Caixmir: el 1947, el 1965 i el 1999. L'Índia i la Xina s'han enfrontat una vegada, el 1962, pel control d'Aksai Chin, i també per l'estat nord-est indi d'Arunachal Pradesh. L'Índia i el Paquistán també han participat en diverses pugnes sobre la glacera de Siachen. Des de la dècada dels noranta, l'estat indi de Jammu i el Caixmir s'ha vist afectat per la confrontació entre els independentistes del Caixmir, inclosos els militants que, segons l'Índia, reben suport del Paquistán i les Forces Armades del Paquistán, la qual cosa ha causat milers de morts.

Pot haver-hi una guerra entre el Paquistán i l'Índia?

De fet, hi ha una guerra entre el Paquistán i l'Índia. Els incidents al llarg de la línia de separació són constants, encara que poc perillosos. Aquesta vegada, l'alarma ha estat causada perquè l'aviació índia ha travessat aquesta línia, extraordinàriament sensible, i ha llançat bombes a territori del Paquistán.

En teoria, el Paquistán no reclama el territori del Caixmir ocupat per l'Índia, sinó que demana que els caixmirs puguin exercir el dret d'autodeterminació. Sempre s'ha considerat que això limita el risc de la guerra entre els dos estats.

Per contra, el fet que tant l'Índia com el Paquistán siguin potències amb armament nuclear fa que aquest conflicte sigui especialment

difícil. De fet, els enfrontaments entre aquests dos estats el 1999 són els únics que hi ha hagut mai entre dos exèrcits amb capacitat nuclear cara a cara.

I podria ser una guerra nuclear?

La política oficial del Paquistán indica que el seu armament nuclear es pot fer servir en qualsevol moment i circumstància, a diferència de l'Índia, que oficialment diu que només farà servir les armes nuclears en resposta a un atac nuclear.

Els experts consideren que la declaració del Paquistán pot ser interpretada no tant com una amenaça sinó com un intent d'enfortir la seva capacitat nuclear, inferior a la de l'Índia. La guerra nuclear és més un conflicte d'amenaça que cap altra cosa. L'amenaça

d'una destrucció mútua actua com a fre per a tots dos estats de manera simultània. En el cas de l'Índia i el Paquistán, tots dos estats tenen, aproximadament, un centenar de caps nuclears, però l'Índia té un cert avantatge perquè compta amb submarins nuclears –cosa que el Paquistán no té–, que són l'actiu més valuós en un conflicte nuclear, perquè és gairebé impossible de destruir-los amb una operació preventiva. És per compensar aquest avantatge que el Paquistán amenaça de respondre a un atac convencional amb un atac nuclear.

Els experts pensen que és difícil que una escalada entre tots dos estats condueixi a una guerra nuclear, tenint en compte que la Xina també forma part del conflicte i si que té una gran superioritat militar respecte de l'Índia i el Paquistán. Una superioritat que frena el conflicte. De fet, el programa nuclear del Paquistán ha rebut l'ajut de la Xina, que vol equiparar els dos contendents per no permetre que cap d'ells se senti especialment superior.

En el cas que la tensió arribés al nivell nuclear, la cadena de conflictes que es podria desencadenar portaria, segurament, a una catàstrofe d'abast planetari. Només cal tenir en compte l'enorme quantitat de persones que viuen al subcontinent i que quedarien afectades. A més, la proximitat de conflictes com el de l'Afganistan i els del Xinjiang i el Tibet podria desestabilitzar molts països, de la Mediterrània al mar del Japó. ■

ERNEST MARAGALL

‘Desobediència civil?
Depenent de com
l’entenguem i fins on la
practiquem’

Entrevista al candidat a la batllia de
Barcelona per Esquerra Republicana
de Catalunya

ALBERT SALAMÉ

ANDREU BARNILS

Ernest Maragall (1943) és el candidat a batlle de Barcelona per Esquerra Republicana de Catalunya i diputat al Parlament de Catalunya. En política catalana ho ha estat gairebé tot: regidor de l'Ajuntament de Barcelona, diputat al parlament, conseller d'Educació durant el tripartit, i d'Acció Exterior fins fa pocs mesos. En aquesta entrevista feta ahir, Maragall rep VilaWeb en una de les estances del parlament. I parla dels seus inicis en política, de la seva candidatura i del projecte independentista.

—Documentant-me he vist aquesta data. 1965. Ernest Maragall entra a l'Ajuntament de Barcelona el 1965.

—No. Està malament. A l'Ajuntament hi entro l'any 1969. Novembre. Més formalment el 1970. Amb el benentès que al Centre Ordinador Municipal ens pagaven amb un sobre. Cobràvem en negre, no tenia nòmina, i per inscriure les filles a la seguretat social ho va haver de fer la meua dona. Jo era programador, en aquell moment, i havia estudiat un llenguatge concret. Fins aleshores treballava en una agència de publicitat i màrqueting, 18.000 pessetes el mes. I vaig anar a l'ajuntament a guanyar-ne 12.000, amb el benentès que tenia una jornada que em permetia d'estudiar a la tarda. Estudiava econòmiques, encara.

—I quins records en teniu, del batlle Porcioles?

—Porcioles *ni visto, ni oído, ni sabido*. Al Centre Ordinador Municipal, que era a la ronda de Sant Pau, teníem una feina molt concreta, i tècnica, que era escriure programa informàtic. Fèiem, per exemple, els programes per a confegir el padró d'habitants.

—Què en traieu, d'aquests primers anys, que us pugui servir ara?

—Donar valor al concepte de democràcia. Inevitablement, un concepte que ara hem de tornar a tenir present. També allà em va arrelar el concepte de servidor públic, amb el qual em sento

És impossible de pensar en aliances o en govern amb el PSC. Impossible

Estem en condicions d'expressar políticament el bloc democràtic de 80%? Per què no?

més identificat. Més que qualsevol altra cosa, servidor públic.

—Els anys vuitanta arriben, i ens trobem en l'ajuntament democràtic.

—On s'aferma la realitat, la vivència, el caràcter. La vida era treballar a l'administració. Continuava essent un servidor públic. Un treballador, i no un càrrec polític. No va ser fins a les eleccions del 1995 que sí que vaig tenir càrrec públic: regidor de Funció Pública.

—I ara, al 2019, per primera vegada aneu de primer. Tota la vida més en segon pla (regidor, funcionari) i ara aneu de primer. Per què ara voleu ser batlle? Per què ara, de número 1, després de tants anys de número 2?

—És cert. Perquè les circumstàncies m'hi han dut. Jo no ho havia considerat ni m'ho havia proposat, ni ho he perseguit. Les circumstàncies de país han pesat: el repte democràtic, la repressió, l'acció judicial, han fet fora tota una generació de representants i dirigents polítics. I ha significat una empenta, i una exigència moral i política, a assumir papers que no m'havia proposat. I pels quals encara no sé si estic preparat.

—És Oriol Junqueras qui diu Ernest Maragall ha de ser candidat a batlle. Va anar així?

—No crec que fos tant una idea personal, sinó de grup. Que en tot cas es transmet, s'expressa i materialitza a través d'Oriol Junqueras, sí. I no sé si és una idea. És un seguit de consideracions. Primer: tots són a la presó i a l'exili. I també hi ha una valoració dels objectius polítics d'ERC de guanyar la capital de Catalunya. I es prenen decisions.

—Alfred Bosch no era ni a la presó ni a exili. La raó no devia ser aquesta, tampoc.

—Les raons són aquestes que us deia. La circumstància global del país, i del conjunt de l'organització. I van creure, per les raons que sigui, que la millor opció possible era aquesta.

—A la vostra llista no sabem qui anirà de número 2. Us agradaria que fos algú provinent dels comuns?

—És magnífic que ERC pensi en la màxima capacitat d'obertura i d'acceptar el risc de la diversitat interna. I treballem en això. Però no solament en una direcció.

—Amb l'altra, també. Heu anat a cercar en Miquel Puig, ex-Unió, per exemple.

—Per exemple. De manera que ERC ho fa molt bé. Aquesta idea, amb Oriol Junqueras, ja la discutíem fa cinc anys. El fet important és aquest: que ERC afermi això que Isidre Molas en deia ser un partit d'amples fronteres. ERC ho fa. Partit d'amples fronteres.

—Al senyor Maragall se li pot dir: no li agrada el model de ciutat que tenim avui, ell que ha construït precisament aquest model? Com es pot fer ara la crítica a una ciutat que heu gestionat dècades?

—Precisament crec que el punt de partida és el reconeixement de la meravella que és la ciutat. Entre tots, no és un mèrit exclusiu de ningú. El punt de partida és la ciutat com a actiu, o meravella. Precisament. Ara, la gestió o la governació dels últims temps potser ofereix elements d'inquietud i desafiaments no resolts. O no ben entesos o no ben governats.

—El sistema econòmic capitalista ha caigut sobre la ciutat. I el sistema polític, també. Jo no veig que ens n'hàgim sortit, de debò.

—Aquest és un indicador més dels reptes que s'han de resoldre. Però la resposta no pot ser estrictament defensiva: que ningú no se'n vagi de Barcelona. Es tracta de veure avui què vol dir Barcelona. Què vol dir Àrea Metropolitana de Barcelona. Què vol dir distàncies, qualitat de vida, temps. És la dimensió, que ha canviat. Així i tot, hem de fer un esforç per a no deixar-nos dominar pel mercat, per aquesta globalització anònima i distant que ens ha colonitzat. Aquests dies dic sovint que a Barcelona ens volen comprar. Per als inversos immobiliaris,

per als grans grups financers, per a ells Barcelona és un escenari més. Un escenari més de l'activitat que també fan a Londres, París, Nova York.

—Serem una Cerdanya global. Els rics compren cases que faran servir un cap de setmana l'any. A Nova York ja passa.

—Crec que no cal fer més catastrofisme del compte. Que aquí vingui talent, executius, científics, inversió estrangera és positiu. Hem de fer que això no impliqui l'expulsió de ningú. Ni la pèrdua de control. Això té diverses respostes. Algunes de legislatives. O reserves de terreny per a habitatge públic de lloguer. O tenir múscul financer per a tenir terreny públic.

—Per què el senyor Maragall exclou el PSC de les seves aliances possibles?

—És el PSC que s'ha exclòs. Encara ara, de la manera com s'ha acabat la legislatura espanyola, amb la convocatòria de noves eleccions, em sembla que és el PSC que ha preferit de restar enganxat en el bloc del 155 i no assumir les seves responsabilitats, i la possibilitat d'influència en la direcció de l'estat. Mentre estigui en aquesta explícita contradicció no és que sigui molt difícil, és que és impossible de pensar en aliances o en govern. Impossibile.

—PSC fora. Molt bé. Però costa de veure, també, un govern ERC, comuns i PDECat. Els republicans, que en dieu. El món postconvergent i els comuns, amb vos al mig? Costa d'imaginar.

—Aquesta és la responsabilitat democràtica que és possible que ens pertoqui. Però primer de tot, hem de mirar de no especular gaire. Ara, sembla molt difícil de suposar que cap força tingui majoria absoluta. Si la nostra responsabilitat és central, estem en condicions d'expressar políticament aquest bloc democràtic del 80%? Per què no? No veig cap motiu per a no intentar-ho.

—Us estimeu més aquesta opció que el bloc independentista?

—No és que me l'estimi més. També hi ha una qüestió de xifres, de suma.

ALBERT SALAMÉ

Primer deixem que parlin els ciutadans i es vegin quines majories des poden fer. També és obvi que tot allò que ens uneix amb la indispensable unitat independentista, amb PDECat, Crida o Junts per Catalunya, ens diferencia en molts aspectes del que vol dir progressisme. Podem anar a unes eleccions de Barcelona sense parlar de Barcelona? Sense confrontar polítiques econòmiques o nivell de desigualtat? Aquesta ciutat té molts èxits al servei de molt poca gent. Necessitem un govern progressista que afronti aquestes desigualtats.

—Canviem de qüestió: a la BBC vau dir que a l'exterior podríem demanar aliances quan passéssim del 50% del vot. El Primer d'Octubre vam arribar al 80% o 90% del vot.

—Em sembla que en això ens fem trampes al solitari. El Primer d'Octubre és un actiu importantíssim en termes demo-

cràtics i de país, però al mateix temps és evident que no hi ha la majoria que ens... Si haguéssim fet un referèndum en condicions normals, sense violència... Quan hem tingut l'oportunitat de votar tots, en una cosa que no era un referèndum, eren unes eleccions, hem vist amb més claredat el pes real de les opcions. Tothom ho diu. Tothom, el president Puigdemont, Oriol Junqueras, el govern, el parlament, Òmnium, ANC. Necessitem una verificació democràtica de la nostra voluntat. Podem discutir quines formes pot tenir aquesta verificació democràtica. Però quan arribi, hem d'estar en condicions d'obtenir aquesta majoria.

—El Brexit va tenir un 37% sobre el cens. Nosaltres, també. I si resulta que no és vot que fa falta, si no força?

—Ens va faltar allò que tenien els escocesos a Escòcia. O els quebequesos al Canadà.

—Un referèndum pactat? No arribarà mai. No és ingenu pensar en referèndum pactats?

—Mai? No, home. Aquesta és la vostra opinió.

—No creieu que és ingenu de pensar que arribarà un referèndum pactat?

—Ho heu dit: és una qüestió de força. Correlació de forces. Tot això és una qüestió de poder. Hem d'aconseguir crear les condicions perquè això s'expressi en termes vinculants i reconeguts a fora. I aquesta és la feina. El referèndum pactat crec que és una perspectiva que hem de mantenir. Absolutament. I que hem de treballar per assolir-la.

—I no creieu que és més realista, i tocar de peus a terra, la idea de Jordi Cuixart, que això es farà amb la desobediència civil?

—Són incompatibles totes dues coses? Jo crec que el concepte de la desobediència civil és cabdal. La desobediència civil, depenent de com l'entenguem i fins on la practiquem. L'element de la desobediència civil és un tresor que ens regala en Jordi Cuixart. No únicament ell, molta més gent, però ell de manera molt destacada. Però que l'hem d'aplicar no a l'Índia de fa seixanta anys, sinó a la Catalunya d'avui. I la Catalunya d'avui és una societat que és com és. Que no vol fer perilla determinades conquestes democràtiques, econòmiques i socials d'aquests darrers vuitanta anys, també, malgrat tot. Una cosa és que es posi en qüestió el poder, la nostra manera de ser, identitat i voluntat democràtica i una altra que això vulgui dir que mitjançant la desobediència civil, o mitjançant el procés de la conquesta de la llibertat, posem en risc el que som. Aquesta societat és afortunadament diversa, amb alguna mesura pròspera, amb moltes desigualtats, i és conscient que volem desenvolupar-nos a partir del que som. Aquesta societat no vol començar des de zero.

—Cuixart va dir: ja no vull sortir de la presó. No és la meva prioritat. La

meva prioritat és despullar la manca de llibertat. Potser els de fora hem de dir alguna cosa semblant: la prioritat ja no és tenir seguretat, ni diners al banc. Potser ho perdem durant el camí.

—Aquesta és una pregunta. Estem disposats a deixar de pagar impostos a l'estat?

—Hi està disposat el senyor Maragall?

—Jo crec que és legítim que es proposi. I és legítim tenir dubtes sobre la viabilitat i la voluntat real de la societat catalana d'avançar en aquesta direcció. Si fos un camí viable, compartit i majoritari, per què no?

—Per acabar sobre aquesta qüestió: i si això del referèndum pactat és com un refugi? I si la proposta no es fa fruit de l'anàlisi, sinó de la por? Ui, ui, ens peguen: fem-ho pactat.

—La solució segurament està en l'equilibri adequat de dues, o més, qüestions. Abans d'un referèndum pactat pot haver-hi més verificacions democràtiques, com les eleccions. I recordo que en termes electorals hem guanyat quatre vegades: la consulta del 14, eleccions del 15, el Primer d'Octubre, i el 21-D. Doncs continuem, i ampliem. Guanyem. I confirmem que hi ha una majoria electoral i social. Per això també vol dir governar i assumir responsabilitats. Posem el país a entendre i debatre i dibuixar com pot ser el camí de la independència i de la República. Fem-ho de manera solvent i oberta.

—Voleu afegir-hi res?

—En aquest sentit, Barcelona és cabdal. I li pot tocar aquest paper: expressar unitat sobiranista, republicana, per la independència, i fer-ho en termes de govern progressista. I fer-ho, per tant, com a expressió d'aquest bloc del 80% i de ser a la primera fila en la recuperació de drets i a l'hora de tombar tots els murs socials i polítics. A Barcelona li pot tocar el paper de guanyar-nos el cap i el cor dels ciutadans que ens veuen amb recel. ■

La desobediència civil és un tresor que ens regala Jordi Cuixart

Abans d'un referèndum pactat pot haver-hi més verificacions democràtiques, com les eleccions

GILLES SIMEONI

‘Aquest judici és un anacronisme a l’Europa del segle XXI’

Entrevista al president de Còrsega, que ahir va presenciar la sessió matinal del judici contra els presos polítics catalans

JR

JOSEP REXACH FUMANYA

El president de Còrsega, Gilles Simeoni, sempre s'ha definit com un autonomista, però no ha amagat mai la seva simpatia pel moviment independentista català. De fet, la setmana passada el seu govern –format amb els independentistes de Corsica Libera– i el parlament cors van aprovar una moció de suport als presos polítics cata-

lans. Ahir Simeoni va anar a Madrid, en una delegació d'eurodiputats, per assistir a una sessió del judici al Tribunal Suprem espanyol. A la sortida, hi vam parlar sobre el judici, el paper d'Europa i algun paral·lelisme entre Catalunya i Còrsega.

—Heu entrat a la sala de vistes per veure el judici en directe. Què heu pensat,

quan heu vist polítics acusats pels seus actes polítics?

—És una imatge violenta i xocant. I el fet de ser aquí m'ha confirmat allò que jo pensava: que és un anacronisme a l'Europa del segle XXI. És un judici totalment polític, un judici ideològic que reprimeix unes idees.

Cal tornar a la taula de negociació per a permetre al poble català d'expressar-se lliurement sobre el seu futur i la seva forma d'estat

El govern francès s'arrisca a reforçar la lògica independentista

—Són, doncs, presos polítics a parer vostre.

—Absolutament. No són a la presó per cap més motiu que la seva acció política, per la qual són jutjats.

—Actualment, amb presos polítics, és possible d'establir cap diàleg?

—Jo crec que a Catalunya, igual que tres anys enrere, el problema és purament polític i, per tant, s'ha de trobar una solució per aquesta via, i especialment la democràtica, que és el camí que ha triat el moviment independentista. En aquestes condicions cal ràpidament posar fi a aquest judici i deixar lliures aquests homes i aquestes dones, que no hi han de fer res, a la presó. Cal tornar a la taula de negociació per a permetre al poble català d'expressar-se lliurement sobre el seu futur i la seva forma d'estat.

—Però després de la sentència, la tensió creixerà.

—Si la sentència confirma que, efectivament, l'estat espanyol ha triat la via repressiva, hi haurà una regressió greu. Aquest és també un dels motius pels quals som aquí: dir que avui a Catalunya, a Espanya, a l'Europa del segle XXI, no es pot agafar aquest camí. No hi ha lloc per a aquest camí. L'únic camí que funciona és el del debat democràtic, de la recerca d'una solució política.

—La setmana passada el parlament cors va aprovar una moció en favor dels presos polítics.

—Per a la majoria territorial, el consell executiu i la majoria de l'assemblea de corsa va ser una decisió difícil de prendre, però alhora molt natural, perquè entre el poble cors i el poble català hi ha una unitat i una solidaritat històriques. Gran part de la nostra majoria nacionalista sent una gran simpatia pels independentistes catalans. Jo no sóc independentista, a Còrsega. Sóc autonomista i no pretenc canviar els objectius del poble català. Però sóc un demòcrata i no puc acceptar de cap manera que avui hi hagi uns homes i unes dones a la presó per la senzilla raó que volien exercir un

dret fonamental: deixar que un poble decideixi el seu futur.

—A Catalunya hi ha un cert malestar per l'immobilisme d'Europa.

—Sí. Europa, amb aquesta actitud, ha decidit d'allunyar-se dels seus valors fonamentals, dels ideals constitutius de la seva identitat, perquè en nom de la raó d'estat no ha volgut veure què passa a Catalunya. Això és un fet. I si continua així Europa està condemnada a no existir, perquè la raó de ser d'Europa és la democràcia i els drets dels pobles.

—Macron no ha acceptat de negociar amb el vostre govern la cooficialitat de la llengua, els límits d'accés a l'habitatge als no residents i l'amnistia dels presos. Ara mateix hi ha cap possibilitat de negociació amb París?

—Jo diria que ens ha negat l'autonomia. Avui dia la porta de la negociació és clarament tancada tant a París com a la presidència de República. Si bé la situació de Catalunya i Còrsega són molt diferents, hi ha molts punts en comú perquè Madrid i París mostren el mateix rebuig a dialogar i a tenir en compte un poble que existeix i que existirà, per molt que els dolgui. Però, d'alguna manera, no n'estem decebuts, de Macron, perquè ja ens esperàvem aquesta oposició.

—Amb aquesta actitud de Macron, pensu que aviat deixareu de ser autonomista?

—Ja us entenc. Això va passar a Catalunya amb la sentència del TC sobre l'estatut, que havia de regular les vostres competències. I aquí és quan va créixer molt l'independentisme, oi?

—Exacte.

—Jo no sóc independentista, però el problema és que ens han tancat la porta al davant, ens han dit no a cap millora, a tenir un estatut d'autonomia que ens igualaria a totes les illes de la Mediterrània. Efectivament, el govern francès s'arrisca a reforçar la lògica independentista. Perquè si no es pot tenir allò a què tens dret, s'acaba entrant en una lògica de tot o res.

El somriure de Soraya Sáenz de Santamaría. vw

Radiografia del somriure trencat de Soraya Sáenz de Santamaría

Diari d'un judici polític Els testimonis de Rajoy i Santamaría acaben servint a les defenses per a fer una acusació sobre l'1-O en una jornada marcada pel gest de Baños i de Reguant

JOSEP CASULLERAS NUALART

El judici polític que es fa al Tribunal Suprem espanyol ha tingut avui una sacsejada. Per primera vegada hi ha hagut un acte de desobediència visible, amb la negativa de dos testimonis, Antonio Baños i Eulàlia Reguant, a respondre a les preguntes d'una de les parts que els proposava, el partit d'extrema dreta Vox. Per dignitat democràtica, s'hi han negat, i Manuel Marchena els ha acabat expulsant i ame-

naçant amb conseqüències penals. El seu gest ajuda a fer visible encara més el caràcter polític d'aquesta causa, l'anomalia que un partit com Vox sigui al costat de les acusacions de l'estat, la fiscalia i l'advocacia, per castigar els dirigents independentistes. Marchena malda per maquillar el judici, però la realitat va pesant cada vegada més. I avui no ha estat tan sols per aquest incident del vespre, sinó pel debat polític que ha desplegat al llarg de la jornada la fiscalia aprofitant els testimonis de Mas, Tardà, Sáenz de

Marchena malda per maquillar el judici, però la realitat va pesant cada vegada més

Santamaría i Rajoy, introduint consideracions sobre negociació política entre governs. Era un debat polític sobre els fets del 2017, i de molt abans. Un judici curiós, aquest, en què és la fiscalia que presenta el debat polític als testimonis de càrrec amb què vol incriminar els acusats i són les defenses les que fan baixar aquests testimonis als fets, a la concreció, per a demostrar que els qui haurien de seure al banc dels acusats són, de fet, Santamaría i Rajoy.

L'ex-vice-presidenta espanyola ha arribat al Tribunal

Mariano Rajoy, durant la declaració. EFE

Suprem amb un posat altiu. Una mica estirada, una mica tibada, recitant gairebé de memòria, com un autòmat, les respostes a les preguntes de Vox i de la fiscalia, sense parpellejar, vantant-se de no haver parlat mai amb Oriol Junqueras ni amb cap dirigent català de la possibilitat d'un referèndum. Somreia cada vegada que retroalimentava el relat de les acusacions sobre la violència, repetint que 'tot Espanya ho va veure per televisió', afirmant que entre el 20-S i l'1-O hi va haver 'un assetjament en massa generalitzat, amenaces i coaccions de regidors i de càrrecs'. Però el somriure se li ha acabat esborrant quan els advocats de les defenses, un rere l'altre, li han anat posant damunt la taula els fets concrets sobre els quals basava les seves respostes enverinades i acusatòries. S'ha sentit acorrala-

S'ha sentit acorralada, ha provat d'escapolir-se de moltes de les preguntes i ha acabat responnent amb monosíl·labs i evasives

da, ha provat d'escapolir-se de moltes de les preguntes i ha acabat responnent amb monosíl·labs i evasives perquè veia com passava a ser acusada dels fets més greus de què s'ha parlat fins ara en aquest judici, és a dir, la repressió i la violència de la policia espanyola contra els votants de l'1-O.

La causa soterrada en aquest judici

Aquesta és la causa amagada en aquest judici, la que els Van den Eynde, Pina, Roig, Melero i companyia han plantificat davant el nas de Sáenz de Santamaría i de Mariano Rajoy. L'ex-president del govern espanyol s'ha trobat en el mateix cul-de-sac que la seva vice-presidenta, i ha mirat de reproduir el mateix esquema argumental que ella, és a dir, que no van tenir mai la intenció de negociar

la possibilitat d'un referèndum, que l'article 155 va ser ben aplicat, que hi va haver violència entre el 20-S i l'1-O i que es va fer complir la llei. Rajoy ha vingut més eixut, amb un aspecte capficat i visiblement incòmode de ser al mig d'aquella gran sala, tan a prop d'una gent que van ser interlocutors polítics seus i que ara fa més d'un any que són a la presó en gran part per responsabilitat seva. Ni els ha mirat a la cara. Ha vingut, ha aprofitat les preguntes de la fiscalia i de Vox per a deixar anar el seu discurs i les seves consideracions polítiques, sense que Manuel Marchena li parés els peus, i s'ha acabat irritant amb les preguntes de les defenses. No hi està avesat, a haver de respondre a preguntes incòmodes. Avui no es podia aixecar de la cadira, fugir i deixar l'advocat amb la paraula a la boca. I al

Antonio Baños, abans d'entrar al Tribunal Suprem espanyol. ACN

capdavall li ha passat com a Sáenz de Santamaría: ha hagut de dir alguna cosa sobre el dispositiu de l'1-O com a màxim responsable d'aquell govern que va decidir d'abocar la policia contra la gent. Però se n'ha rentat les mans. Tots dos ho han fet: allò no era cosa seva.

La gravetat d'aquestes declaracions com a testimoni rau en el fet d'haver estat incapaços de descriure situacions de violència real a Catalunya entre el 20-S i l'1-O que justifiquin cap mena d'acusació de rebell-lió o de sedició; però sobretot en el fet que posen de manifest que en realitat ells van ser responsables d'haver dissenyat una estratègia global que pretenia motivar una situació de violència i de tensió social a Catalunya que servís per a justificar una repressió com

la que va venir, com la que hem vist i veiem encara en aquest judici. La pedra angular d'això era l'anomenada 'operació Copèrnic', per la qual el govern espanyol va enviar uns sis mil agents de la policia espanyola i de la Guàrdia Civil a Catalunya la tardor del 2017. L'interrogatori a Sáenz de Santamaría ha acabat assenyalant-la, a ella i el seu govern, com a acusats de facto. Què pretenien, realment, enviant tants agents a Catalunya? Reforçar el cos de Mossos d'Esquadra, com al·legaven, o bé substituir-los? Per què el Primer d'Octubre van trencar el mecanisme de coordinació entre la policia espanyola i els Mossos? Per què no van fer cas de la condició del manteniment de la convivència ciutadana i de proporcionalitat que demanava la jutgessa que havia

Tots dos s'han desentès del dispositiu policíac d'aquell dia, han dit que ni tan sols sabien quin seria. Ni tampoc qui era el responsable d'informar-ne

ordenat de clausurar els col·legis? Per què es va deixar de pegar a una certa hora de la tarda? Per què no van demanar perdó als ciutadans agredits per la policia? Els mètodes dels agents complien les recomanacions de l'OCDE? Res d'això no han sabut o no han volgut respondre Santamaría ni Rajoy. Ella, amb mirada furiosa cap als advocats; ell, amb la cara vermella i repetint sense parar que tots aquells ferits van ser culpa dels qui havien impulsat el referèndum. Tots dos s'han desentès del dispositiu policíac d'aquell dia, han dit que ni tan sols sabien quin seria. Ni tampoc qui era el responsable d'informar-ne.

L'ex-president espanyol se n'ha anat a casa amb les imatges a la retina de la brutalitat dels agents espanyols contra la gent que volia votar

Eulàlia Reguant, abans d'entrar al Tribunal Suprem espanyol. ACN

a Sant Carles de la Ràpita. S'ha hagut d'empassar el vídeo que ha aconseguit de fer projectar l'advocada Marina Roig, malgrat les traves de Marchena, malgrat l'actitud condescendent, ridiculitzadora i fins i tot masclista del magistrat. Però el vídeo l'han passat. Un minut de cops, sang, plors i desesperació causats per aquell dispositiu policíac del qual es rentava les mans Rajoy. L'ex-president venia com un testimoni de càrrec i ha sortit havent-se de defensar i havent de suportar una altra vegada unes imatges que són incapaces de frenar.

VIST I SENTIT

La negativa d'Antonio Baños i d'Eulàlia Reguant a respondre les preguntes de Vox ha tingut una resposta contundent per part del tribunal. A tots dos els im-

La negativa d'Antonio Baños i d'Eulàlia Reguant a respondre les preguntes de Vox ha tingut una resposta contundent per part del tribunal

posen una multa de 2.500 euros i els donen cinc dies perquè rectifiquin, perquè reconsiderin la decisió. Si hi persisteixen, el tribunal en donarà testimoni a un jutjat de guàrdia per un delictes de desobediència.

Una delegació de tretze eurodiputats i diputats de diversos estats membres de la UE anirà demà a Madrid per assistir al judici. La delegació és formada per un grup d'eurodiputats de la Plataforma de Diàleg UE-Catalunya –José Bove (Greens- EFA), Mark Demesmaeker (ECR), María Lidia Senra (GUE – NGL), Jordi Solé (Greens- EFA), Indrek Tarand (Greens- EFA), Josep-Maria Terricabras (Greens- EFA), Ramon Tremosa (ALDE) i Marie-Pierre Vieu (GUE / NGL)–; diputats de la Xarxa Parlamentària de Grups d'Amistat amb Ca-

talunya –Magni Arge (Dinamarca), Pelle Dragsted (Dinamarca) i Peter Luykx (Flandes); el president del Consell Executiu cors, Gilles Simeoni; i el diputat francès Paul Molac.

QUÈ PASSARÀ DEMÀ?

Demà continuaran les declaracions de testimonis. Avui finalment, i havent allargat la sessió més d'una hora respecte del temps habitual, Manuel Marchena ha enllestit totes les declaracions que tenia previstes. Demà hi ha una llista de vuit testimonis per a declarar, començant pel cap del govern basc, Iñigo Urkullu, a les deu del matí. Aniran seguits de Gabriel Rufián, Albano-Dante Fachin, Ernest Benach, Ada Colau, Juan Ignacio Zoido, Xavier Domènech, Josep Ginesta, Francesc Iglésies i Adrià Comella.

Marchena mira Jordi Cuixart durant la seva declaració al Suprem espanyol. EFE

La importància de l'instant de pànic de Marchena amb Cuixart

Diari d'un judici polític El president d'Òmnium i Carme Forcadell fan una defensa intensa de l'exercici de drets civils i polítics, amb estratègies i estils diferents

JOSEP CASULLERAS NUALART

Un dirigent de la societat civil amb una trajectòria de pacifisme i de mobilització social no violenta acreditada, assegut al banc dels acusats. Una presidenta d'un parlament democràtic, assegurada al banc dels acusats. Les fotos de Jordi Cuixart i de Carme Forcadell declarant avui al Tribunal Suprem espanyol amb l'amenaça de penes de presó per acusacions de rebel·lió hauran de perseguir durant molt de temps l'estat

espanyol. Per això la sessió d'avui passarà a la història, i per la intervenció de Jordi Cuixart, que ha significat un salt endavant en la defensa política d'aquest judici polític. El president d'Òmnium ha originat una situació insòlita dins la sala del Suprem, en què els acusadors han passat a ser acusats, han perdut els estreps i els magistrats, lletrats, secretaris judicials, la gent de Santa Perpètua de Mogoda, Roger Español i la resta de públic que hi havia, la gentada que s'aplegava davant una pantalla gegant al costat de la seu d'Òmnium a

Ha estat un moment, un instant, en què ha semblat que al president del tribunal li agafava un atac de pànic

Barcelona i tothom que mirava l'emissió del judici han vist com, per primera vegada, Manuel Marchenaperdia el control.

La intervenció de Jordi Cuixart (**vídeo íntegre**) ho ha canviat tot. Per això, perquè ha retratat Marchena, l'ha portat a cometre un error forçat. Ha estat un moment, un instant, en què ha semblat que al president del tribunal li agafava un atac de pànic. Cuixart ja feia més de tres hores i mitja que declarava de manera apassionada en favor del dret de manifestació, de la llibertat d'expressió

Jordi Cuixart aprofundeix la denúncia, des dels policies fins al cap de l'estat. EFE

'Es veu en les imatges com agredeixen ciutadans que seuen en una escala, en posició de resistència pacífica no violenta'

i de la desobediència civil, i acusava l'estat espanyol de tenir actituds poc democràtiques, més pròpies de governs com el turc. Fins que al fiscal Moreno se li ha acudit de formular aquesta pregunta: 'Vostè va saber que hi va haver enfrontaments físics en què van quedar lesionats uns agents?' I Cuixart respon: 'A mi el que em consta és que l'1-O, tal com van dir diverses entitats com Amnistia Internacional, l'Organització Mundial contra la Tortura, Human Rights Watch, Intermon Oxfam, el relator de Drets Humans de l'ONU, l'Assemblea del Consell d'Europa, hi va haver mil ferits i també uns noranta lesionats dels cossos i forces de seguretat de l'estat que s'atribueixen majoritàriament a la virulèn-

cia de l'actuació que van tenir. Quan hom actua amb aquest excés de violència, que tingui una capsulitis o se li trenqui un dit, doncs no ho justifico, però és que pegaven la gent. És que hi ha imatges, vegem les imatges!'

Cuixart aprofundeix la denúncia, des dels policies fins al cap de l'estat. 'Es veu en les imatges com agredeixen ciutadans que seuen en una escala, en posició de resistència pacífica no violenta i davant uns agents que no segueixen ni el més mínim protocol. Per aconseguir l'objectiu: unes caixes de plàstic! En molts casos, la policia se'n va anar i van continuar votant. O sigui, arriben, peguen ciutadans indefensos que exerceixen els seus drets fonamentals, i no impedeixen

el referèndum. Però això què és? Els ciutadans es van sentir desprotegits. I després surt el rei d'Espanya el 3 d'octubre i ens diu que què és això que hem fet els catalans. Home, no!' En aquest moment Marchena ja diu prou, veu que se li descontrola la sessió. Sent esmentar el rei espanyol, el mateix que fa una setmana va sortir a prendre part en aquest judici en una ingerència insòlita, i talla Cuixart, però s'adreça al fiscal. Li diu: 'Vejam, intentem fer preguntes que, d'alguna manera, no li permetin... a l'acusat de repetir el que ha repetit una multitud de vegades.'

'La meua prioritat ja no és sortir de la presó'

És a dir, Marchena demana al fiscal que impedeixi el discurs acusatori de Cuixart, que ja n'hi ha hagut prou. Fins a Felipe VI podíem arribar. I el jutge i el fiscal revelen una mirada compartida sobre com ha d'anar el judici, sobre la necessitat d'impedir que les defenses el portin cap al terreny on Cuixart l'ha tingut durant tot aquest matí. Ha estat colpidora, la seva declaració. Reveladora, fins i tot. Perquè ha deixat enrere qualsevol mena de mesura, de càlcul o de ponderació en les seves afirmacions. 'Les meves declaracions davant el jutge instructor anaven vinculades a una voluntat de sortir de la presó al preu que fos. I aquesta ja no és la meua prioritat. Jo sóc un pres polític.' Ha anat un pas més lluny que cap altre pres polític. 'Després de cinc-cents dies de presó, la meua prioritat no és sortir de la presó. La meua prioritat és poder denunciar l'atac i la

vulneració que hi ha de drets i de llibertats a Catalunya i al conjunt de l'estat espanyol.' El fiscal Jaime Moreno s'havia quedat amb la pregunta a la boca. 'La meua declaració davant el jutge instructor va ser condicionada per l'impacte emocional, que és molt gran quan entres a la presó i quan estàs convençut de la teua innocència, com ho continuo estant avui.'

És una declaració que ho canvia tot perquè situa el judici en una esfera absolutament política. No hi ha cap renúncia, ni cap paraula

pensada perquè no el puguin acusar d'això o d'allò. Ha estat una reivindicació en majúscules de la desobediència civil. Ha presentat l'1-O davant del tribunal com 'l'exercici de desobediència civil més gran que hi ha hagut mai a Europa'. Durant tot el matí ha aprofitat totes les preguntes de l'acusació per a deixar anar una pluja de dards constant que ha anat inflamant Marchena, que maldava per mantenir l'aparença garantista de neutralitat autoimposada que d'ací a poques hores veurem que només era aparença; ha

denunciat que Espanya celebri el 12 d'octubre, el 'Día de la Raza'; que el tribunal que el jutja sigui incompetent lingüísticament per fer-ho en català, que Ciutadans i el PP es manifestin amb l'extrema dreta; que la seu d'Òmnium hagi estat escorcollada una vegada durant el franquisme i dues recentment, durant aquesta causa general; que els van tancar les webs i els dominis sense ordre judicial, com fan a Turquia; que es va entrar a fer escorcolls en diaris, com el Vallenc, com fan a Turquia...

I ha portat Jaime Moreno a situacions grotesques, com la de provar d'argumentar una rebel·lió (per això li demana disset anys de presó) amb tot de piulets de Twitter en què Cuixart feia crides a 'protegir, omplir i defensar' els col·legis, a mobilitzar-se pacíficament, i amb un correu electrònic del 2017 que parlava de destinar cinc-cents mil euros a llonganisses el 12 d'octubre. Es referia a actes que normalment incloïen botifarrades. La manca de solidesa del relat acusatori ha portat fins aquí. I a l'advocada de Cuixart, Marina Roig, a projectar un vídeo d'un discurs de Cuixart el 20-S al vespre fent una crida molt clara als manifestants a aïllar els violents i a comportar-se pacíficament. La cara de la fiscal Consuelo Madrigal mirant el seu col·lega Jaime Moreno ho diu pràcticament tot.

'I ara, què?', semblava dir Madrigal. Ella ha estat qui ha interrogat tot seguit Carme Forcadell, d'una manera molt agressiva, gairebé insultant, amb una falta de respecte que en cap moment no ha aturat Marchena. El president del tribunal té màxima ampla amb els fiscals, deixa que formulin preguntes capcioses, sobre reflexió i pensament polític, com si fossin fets incriminatoris. El judici polític el poden fer els fiscals. Consuelo Madrigal, ex-fiscal general de l'estat, una dona del PP, ha demanat a Forcadell si es pensava que era la intèrpret suprema del Tribunal Constitucional i si ella és qui declara quins són els drets humans. No és només la forma, també és el fons. Forcadell, que ha co-

'Vejam, intentem fer preguntes que, d'alguna manera, no li permetin... a l'acusat de repetir el que ha repetit una multitud de vegades'

La cara de la fiscal Consuelo Madrigal mirant el seu col·lega Jaime Moreno ho diu pràcticament tot. vw

Tot allò que la fiscal menyspreava, Forcadell ho realçava i ho dignificava, és a dir, la inviolabilitat parlamentària, el dret del pluralisme polític, de la llibertat d'expressió

mençat amb una veu tremolosa i insegura, amb els llavis premuts i molt seriosa, ha anat exercint una estratègia de defensa sòlida, basada en la defensa d'aquests drets fonamentals que Madrigal volia ridiculitzar. Tot allò que la fiscal menyspreava, Forcadell ho realçava i ho dignificava, és a dir, la inviolabilitat parlamentària, el dret del pluralisme polític, de la llibertat d'expressió. Uns drets que ella va voler fer respectar com a presidenta del parlament i que va fer valer per damunt de tot; és a dir, que es pogués debatre de tot, que es pogués parlar del debat sobre el procés constituent.

Forcadell deixava clar que no participava en la direcció ni la definició de cap estratègia política. 'Em vaig limitar a fer la meua funció de presidenta del parlament.' Defensant-se, avui, ha defensat també la dignitat de la figura de la presidència del parlament, quan Madrigal l'ha menada a una comparació insolent. La fiscal li ha demanat si, ja que deia que no hi havia d'haver límits en el debat parlamentari, seria

capaç de permetre'n un sobre l'esclavitud d'éssers humans. I Forcadell l'ha tallada en sec: el límit és el respecte pels drets humans. La defensa de la dignitat des de dues posicions i dos estils diferents: els de Cuixart i el de Forcadell; des de la paraula forta i el gest expansiu de Cuixart al rigor reglamentari de Forcadell. Els drets humans al centre, novament. Una jornada per a la història, per a vergonya de l'estat espanyol.

VIST i SENTIT El periodista amenaçat i insultat per policies

Aquest matí a la sala de premsa i als passadissos del Suprem hi ha hagut un cert rebombori quan s'ha sabut que Aitor Álvarez, periodista de la cadena Ser, havia denunciat públicament que uns agents de la policia espanyola l'havien insultat, amenaçat i sacsejat quan mirava d'entrar a la zona acordonada del tribunal. Avui ha volgut accedir-hi per la plaça de las Salesas, per on sempre ho havia fet, però li ho han denegat. 'Els he respost que no podia ser, perquè havia d'entrar en directe ...

Llavors m'han començat a insultar, a sacsejar i a dir que si tenia problemes mentals. M'han arrencat el telèfon de la mà i me l'han penjat', ha explicat Álvarez.

QUÈ PASSARÀ DEMÀ?

Amb Cuixart i Forcadell s'ha acabat la fase de declaració dels acusats, i demà comença la llarga fase de declaració dels testimonis. N'hi ha mig miler. Començaran a declarar els polítics, començant pels que ha demanat Vox. La primera declaració prevista és la de Joan Tardà (10.00), seguida de la de Roger Torrent (10.30), tot i que el president del parlament ja ha fet saber al Suprem que no hi podrà anar perquè ha de presidir la sessió plenària a la cambra, que és demà mateix. Tot seguit, Artur Mas (11.00), Soraya Sáenz de Santamaría (11.30) i Cristóbal Montoro (12.00). L'ex-president espanyol Mariano Rajoy obrirà, en principi, el torn de la tarda, a les 16.00, i el seguiran Marta Pascal (16.30), Núria de Gispert (17.00), Eulàlia Reguant (17.30) i Antonio Baños (18.00). ■

ENRIC CASASSES

‘No sé on són, els artistes espanyols: o amagats o s’han tornat de dretes’

El poeta presenta ‘El nus la flor’, un poemari que es pot llegir com un tractat sobre l’amor o un estudi del cervell

A.Z.

ANNA ZAERA

Ha escrit tres anys de la seva vida en una llibreta fúcsia. D’aquí n’ha sortit *El nus la flor* (Edicions Poncianes), un poemari que abans va ser un recital musical i poètic, juntament amb el músic Daniel Ariño i la soprano Maria Mauri. Enric Casasses (Barcelona, 1951) ho resumeix com una

suite amb veu i piano sobre poesies seves. Casasses, considerat un innovador en les posades en escena, en la versió sobre paper fa un exercici d’artesanía i incorpora dibuixos, jocs de paraules i fragments que formen un *collage* que es podria llegir com una història d’amor, una anàlisi del cervell humà o, fins i tot,

una finestra. Parlem del procés creatiu, del fet d’escriure, de les revolucions individuals i col·lectives, mitjançant els versos d’aquest poemari que l’autor considera que marca un nou cicle respecte de tot allò que ha fet abans. El 7 de març el presentarà a la llibreria Laie de Barcelona. Serà la presentació ‘seriosa’, diu.

*Per collons vivim
el moment i som
nosaltres mateixos!
Jo, al present, hi sóc
per nassos*

*La poesia et dona una
visió global, des d'un
petit detall fins a la
visió còsmica*

—És un llibre de fragments. Poesies, assaigs, dibuixos, haikus. Havíeu pensat cap ordre?

—Pensat no, viscut. Jo no tenia cap fil, anava fent. Però un cop tanco, en el fons, hi ha un fil. És com un viatge. Els paisatges canvien, encara que no sigui un canvi brusc.

—Com ha estat aquest viatge?

—Hòstia, això no ho he pensat! Crec que he anat aprofundint. Agafant llibertat. És anar desprenent-se. Però no ho sé. Jo no m'he psicoanalitzat...

—No penseu sobre vós mateix?

—Procuro no fer-ho. L'autoanàlisi no m'agrada. Tinc algun text crític amb això. 'Crítica de la introspecció pura', es diu. Dic: 'Em miro d'escotar i sento el bategar del cor del món.' A mi m'interessa allò de fora. Jo no m'interesso. Aquells eslògans de 'Viu el moment i sigues tu mateix'... Per collons vivim el moment i som nosaltres mateixos! Jo, al present, hi sóc per nassos.

—Comenceu dient al pròleg que és un llibre que pensàveu escriure tot sol però que, de sobte, us va enamorar. Acaaba essent una història d'amor, aquest poemari?

—Sí, d'alguna manera, sí. Jo em pensava que anava sol però, pam!, apareix una persona que et dona la mà i t'acompanya un tros.

—Canvia gaire, escriure enamorat?

—Home, sí. Jo sempre he estat amb algú. Amb algú tota la vida seguidament, no, però sempre he estat amb algú, encara que sigui barallat o distanciat. Potser, si estàs amb algú, podries passar d'escriure perquè ja xerres, però també et dona alegria i ganes d'escriure.

—Us agrada estar sol?

—A mi la vida tot sol m'agrada, la solitud no. Estar sol un dia, una estona o uns dies. Però mai estàs sol, perquè sempre tens companyies mentals dels interlocutors que t'inventes. Hi ha poca gent que vagi totalment sola.

—Aquests dies us han convidat al CCCB perquè expliqueu com veu el món un poeta. 'Les paraules deixen de ser sols una eina de comunicació i esdevenen un artefacte únic per a descriure allò més essencial de la realitat', diuen per descriure la vostra intervenció. Com veu el món un poeta?

—Ells fan una metàfora de 'la finestra de la poesia', i jo no la veig, aquesta metàfora. Però la visió d'un poeta crec que és la visió real del món. La ciència ve després. La poesia et dona una visió global, des d'un petit detall fins a la visió còsmica. Vas a buscar allò que és veritat.

—Dieu que *El nus la flor* és un tractat sobre el cervell humà. També investigueu, per escriure poesia?

—És clar. Una cosa és dir 'tinc gana, vaig a buscar menjar'. Això és un nivell bàsic que compartim tots. I després hi ha un altre nivell, que és quan et preguntes: Què fem aquí? Què hi pintem? Què és el llenguatge? Qui ens ha posat aquí? Per què necessitem vestir-nos i fer-nos cases? Per a mi no són preguntes filosòfiques, són vitals. I després hi ha les coses concretes del dia a dia. Les de 'va, vine, anem'.

—Les de gestionar. Quan hem quedat per fer l'entrevista heu estat molt sintètic. Només m'heu contestat amb monosíl·labs. Us guardeu sempre les paraules per als llibres?

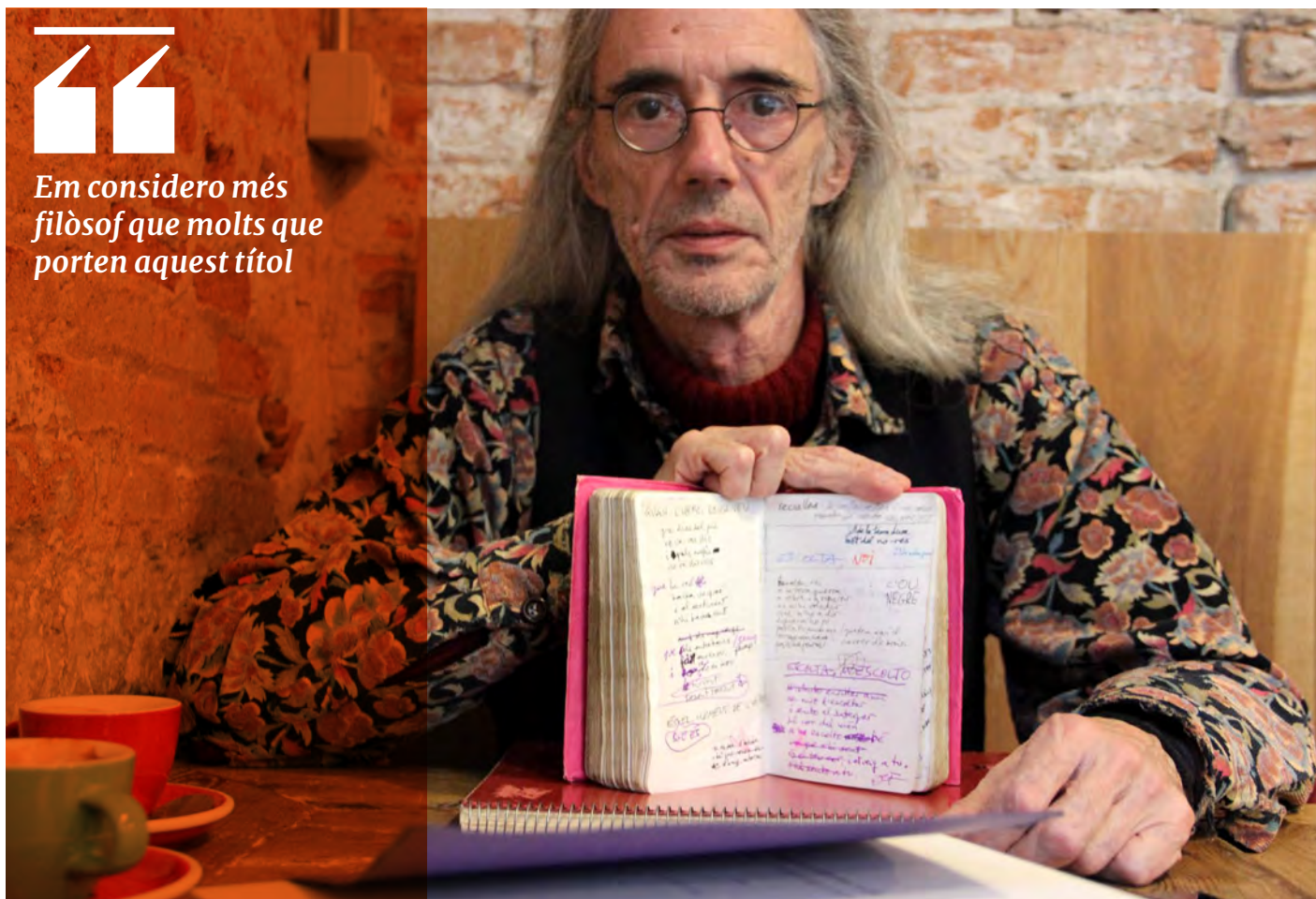
—[Riu] En la meua vida amorosa, no. Però en la vida familiar, amb els meus pares, oncles, avis, hi ha una cosa d'essencial de paraules inútils... Gairebé no ens hem fet ni petons. Ni t'estimos, ni res. Ja ho sabem, que ens estimem! [Riu] Després, amb els amors és una altra cosa, perquè tens moltes ganes de dir-ho.

—Sempre porteu la llibreta a la vora?

—Sí, per anar pescant idees, visions, intuïcions. Les idees passen i si no les enganxes, se'n van. I costa, de vegades. Hi ha hagut moments i èpoques que he tingut la sensació que es trencava el collaret i sortien totes i s'escapaven.

*Em considero més
filòsof que molts que
porten aquest títol*

A.Z.

—Quina angouxa. I després no tornen?

—De vegades, no. Jo ho provo, intento tornar a la situació on era abans per mirar de reproduir-ne el context, però no. Va com va.

—Al llibre també hi ha dibuixos.

—Dibuixar és una manera de pensar, per a mi.

—[Fullejant la llibreta] Aquí hi ha una finestra. Quan us va venir al cap aquesta idea?

—No és una idea, és una paraula o una cosa. Jo li demanava, a ella: digues-me una paraula. I ella em deia: 'finestra'. I llavors jo escrivia unes quantes coses amb la paraula 'finestra' o fent servir la paraula 'finestra', no intentant explicar cap metàfora. Però per al CCCB jo he agafat la idea que l'art no és una finestra ni és una llanterna. L'art és viu,

la llanterna seria jo, si de cas. L'art no és teràpia, és salut. Però m'obliguen a agafar la metàfora de la finestra i va de cul. Al poeta, l'única finestra que l'importa és la finestra concreta de la galeria de casa seva. L'home és una finestra per a veure les coses, i si es veuen és perquè, molt o poc, hi ha llum.

—Us considereu filòsof?

—Jo, mitjançant la poesia, vaig molt més al fons. I em considero més filòsof que molts que porten aquest títol. Per a mi, un gran filòsof és un gran pintor, per exemple. La filosofia d'en Miró és la millor que hi ha. Perquè ho tens en compte tot, els sentits hi formen part, i l'artesanía de fer la cosa amb les mans.

—En *El nus la flor* l'artesanía té un paper important. Com heu traslladat les lletres i els dibuixos de la llibreta al llibre imprès?

—Ha estat una mica miraculós. Perquè venia d'una llibreta totalment caòtica. El dissenyador, Èric Coll, va fer-ne un esbós i vaig tenir sort, perquè em proposava idees que jo entenia. Ens vam entendre i va sortir guapo. L'altra idea era fer un facsimil, però moltes coses d'escriptura s'haurien perdut. És el detall concret de l'autor que fa que la cosa brilli i agafi força.

—Us hi vau mirar molt, per donar-ho per acabat?

—Sí que m'hi miro molt. Jo no crec en la inspiració mística sinó que de vegades et surten les coses fluïdes i de vegades no. Quan agafo un ritme i una línia, intento no parar. Després, quan ho repasso, veig que allò ho vaig escriure perquè no volia aturar-me i perdre el fil.

—El nus la flor. Sense comes. Per què?

—Si hagués posat una coma, també hauria hagut d'escriure *Enric, Casasses*. Si poses la coma, són dues coses; si no poses la coma, n'és una de sola. La idea que el títol fos *El nus la flor* la vaig tenir força aviat. Em va venir al cap quan jugàvem al joc aquest de 'Digues-me una paraula'. I ella em va dir 'nus'. I, de cop, se'm van associar les dues paraules. *El nus la flor*.

—I què us suggereixen aquestes dues paraules juntes?

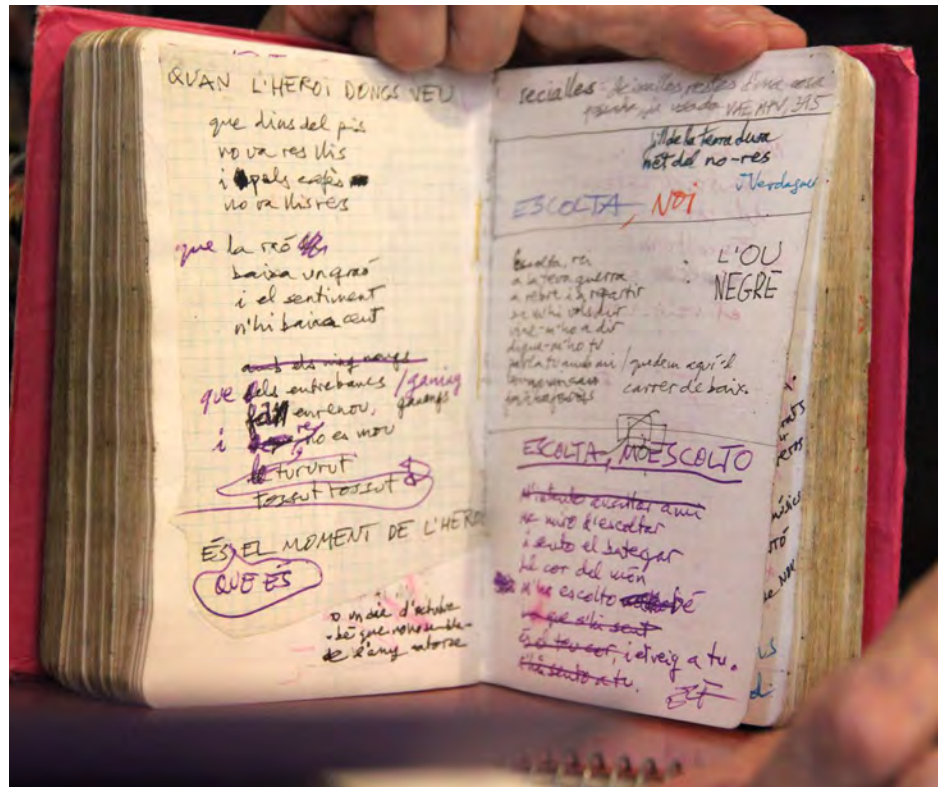
—La flor és la cosa guapa de la planta, i també l'òrgan de reproducció. I el nus és allò que ho lliga tot. El nus en el sentit de centre. No en el sentit d'alguna cosa que s'ha de desfer sinó en allò que fa que la cosa aguant.

—L'inici de totes les coses?

—El pinyol podria ser, oi? El pinyol és vegetal també, com la flor.

—Aquest també és un llibre polític. Aneu seguint el judici?

—Per la televisió, no. Em fa mandra, em fa por, em fa patir. Però tinc unes ganes que peti ja la puta Espanya i sortir d'això! De moment, vaig penjant proclames a Twitter i a Instagram de la puta farsa del

La llibreta d'Enric Casasses. A.Z.

judici. Jo sóc aquí per allò que calgui, però seguir les notícies em deprimeix. Tard o d'hora ho hauran d'escoltar.

—On són els artistes espanyols?

—Jo sóc molt fan d'alguns madrilenys, però de la generació anterior. En García Calvo no sé què en pensaria, d'això, perquè aquest era antinacionalista de debò, no era nacionalista espanyol, ni de bon tros. Però els d'ara no sé on són, o amagats o s'han tornat de dretes. Si em cal un traductor al castellà, el buscaré a Sud-amèrica o a Mèxic. De fet, ja en tinc un de mexicà.

—Prevèieu com anirien les coses després del Primer d'Octubre?

—Jo el que no preveia era arribar al primer d'octubre. Fa deu anys o vint, ho veia molt més negre que ara. Veia una Catalunya aplanada. Com si la cultura s'hagués d'esfumar a poc a poc. Jo sóc independentista i no penso

Tinc unes ganes que peti ja la puta Espanya i sortir d'això!

deixar de ser-ho. I que s'hagi muntat la insurrecció aquesta col·lectiva del Primer d'Octubre és collonut. Ja els agradaria a molts!

—Sou optimista?

—Ara sembla que tot s'hagi trencat, però aquesta força hi és, la tenim i ho sabem. Ja veurem com anirà. Els polítics, en general, són una merda. Però això no és una qüestió de politiqueria, aquí hi ha una qüestió vital. Les qüestions nacionals, o ètniques o tribals o com en vulgueu dir, surten una vegada i una altra. Els kurds continuaran essent kurds; els txetxens no desapareixen per moltes hòsties que els fotin; els polonesos van estar a punt de ser menjats pels russos i al final se'n van sortir. Molts cops semblen moviments apagats, però sempre tornen a sortir. L'any 39 van fer-ho tot miques, i mireu, ha passat una generació sencera i a tornar-hi.

—...

—És una qüestió que hauria de ser d'esquerres. Tot allò que va a favor de la llibertat i de sortir de la presó, l'esquerra ho hauria de defensar. Alguns diuen 'no, primer és la qüestió social'. Doncs això és una altra enredada. Són parides. Si pots treure un paio de la presó, no el trauràs perquè dius que quan surti continuarà essent capitalista? Si podem treure'l de la presó, traguem-lo! Espanya, per a Catalunya, és una presó. No és que no vulguin la independència, és que volen que siguem castellans. I això és impossible.

—Continua la mentalitat imperialista?

—Penseu que van fer parlar el seu idioma a tot un continent. Però una cosa diferent és el veí de tota la vida. Amb el veí del replà no és tan fàcil. Aquells els van agafar de sorpresa i era un món molt diferent. Però aquí ens coneixem de tota la vida.

—Llegia aquests dies l'assaig *L'infiltrat*, de Lluís Calvo, que diu que tota transformació social ve d'una transformació personal. Hi esteu d'acord?

—Això és budista. No, no hi estic d'acord. Les persones hauríem de deixar de trepitjar sempre l'altre, de tenir més raó... Però això no té res a veure amb el fet que es pugui fer la Revolució Francesa o la Revolució Russa. Una cosa és que caiguin els privilegis absurds i una altra és aconseguir l'harmonia global. Però si esperes que hi hagi aquest canvi, sí que no n'hi haurà cap. Hi ha coses concretes que poden fer-se. La independència ha estat a punt de fer-se. Hi ha països on s'ha fet.

—Però en aquest poemari escriviu versos com 'la bondat és egoista'...

—La bondat surt diverses vegades en aquest llibre. Per exemple, en l'amor físic o en el plaer, com a generadors, com més dones, més pots rebre. Buscar més plaer és donar-te'n més. Hi ha moments en què l'egoisme i la generositat es troben. Però la bondat no és fàcil, eh? És dura.

—Tancat aquest cicle d'*El nus la flor*, ja escriviu més coses?

—Sí, de fet ja en podria fer un altre. Jo no paro. Però aquest llibre m'està fent un efecte nou respecte de tot allò que he fet abans. Tinc la sensació que ha sortit amb bona estrella.

—Continueu fent presentacions? Us agrada més anar sol o acompanyat?

—No vull renunciar a cap de les dues experiències. Quan estàs sol aconsegueixes més intimitat amb el públic, pots tornar enrere, preguntar. En grup és una altra història. Però és divertit, sobretot si la gent sap improvisar.

—Què feu ara?

—Vaig agafant moltes coses amb el ritme d'Ausiàs Marc. Algunes les he penjades, sobre política, gènere, el cos, perquè ens fem grans...

—Us interessen les qüestions de gènere?

—D'aquella frase del Rimbaud de 'jo és un altre', n'he fet 'jo és una altra'. De fet, a Facebook hi sóc amb un nom de dona. ■■

Que s'hagi muntat la insurrecció aquesta col·lectiva del Primer d'Octubre és collonut

D'aquella frase del Rimbaud de 'jo és un altre', n'he fet 'jo és una altra'

Gastronomia El pèsol del Maresme

Festivals Black Music Festival a Girona

Teatre 'El Mercader de Venècia' a la Sala Versus Glòries

VilaWeb { Paper > 2-3/3/2019

**D.E.S.
C.O.N.N.E.C.T.A.**

ARTS ESCÈNIQUES
GASTRONOMIA / LLIBRES / MÚSICA
CULTURA POPULAR
CINEMA / ARTS VISUALS / MUSEUS
FIRES I MERCATS

L'obra explica la rivalitat entre les dues
mítiques actrius de Hollywood a partir d'una
correspondència fictícia

**CARME ELIAS I VICKY PEÑA SÓN
BETTE DAVIS I JOAN CRAWFORD**

L'obra ha aconseguit d'unir per primera vegada sobre l'escenari Elias i Peña. DAVID RUANO

CARME ELIAS I VICKY PEÑA PROTAGONITZEN 'QUÈ VA PASSAR AMB BETTE DAVIS I JOAN CRAWFORD?' AL TEATRE AKADEMIA

Teatre L'obra explica la rivalitat entre les dues mítiques actrius de Hollywood a partir d'una correspondència fictícia

REDACCIÓ

Les actrius Carme Elias i Vicky Peña protagonitzen 'Què va passar amb Bette Davis i Joan Crawford?' al Teatre Akadèmia de Barcelona. És una obra escrita pel dramaturg francès Jean Marboeuf, dirigida pel director artístic del teatre, Guido Torlonia, i que es podrà veure fins al 31 de març. L'obra ha aconseguit d'unir per primera vegada sobre l'escenari Elias (en el paper de Bette Davis) i Peña (en el paper de Joan Crawford).

L'obra versa sobre la llegendària rivalitat entre les dues actrius, que va arribar al punt culminant l'any 1962 durant el rodatge del film *Whatever happened to baby Jane?* Un film d'enjòlit sobre una actriu de cinema retirada que rapta i maltracta la seva germana, disminuïda física. L'enemistat entre Davis i Crawford, dues llegendes de Hollywood en hores baixes, va arribar a ser tan forta que va traspasar les pantalles, les fronteres i encara avui inspira obres.

Tot i això, el text de Jean Marboeuf és de ficció i, basant-se en fets i anèc-

dotes reals que se succeïen durant el tempestuós rodatge, imagina una correspondència entre les dues actrius. Són un seguit de cartes àcides, eloqüents, plenes d'humor i carregades de refinats enfrontaments que posen al descobert la personalitat de les dues grans dames de Hollywood. Segons el director de l'obra, Guido Torlonia, l'obra mostra un enfrontament entre dues rivals que faran tant com puguin per mantenir-se rellevants i continuar essent les protagonistes d'una indústria cinematogràfica que les deixava de banda.

La majoria de concerts es faran a Girona ciutat. vw

ARRENCA UN BLACK MUSIC FESTIVAL DEDICAT A ARETHA FRANKLIN

Festivals El programa inclou 28 artistes i es farà un concert a Perpinyà

REDACCIÓ

Des que va néixer ara fa divuit anys, el Black Music Festival sempre s'ha caracteritzat per un caràcter marcadament eclèctic on es pot sentir blues, jazz, hip hop, soul, funk... I el cartell d'enguany és un exemple d'aquest esperit. Arrenca aquest cap de setmana a Girona, i fins al 17 de març ha programat vint-i-dues propostes que faran pujar a l'escenari vint-i-vuit artistes i formacions.

Entre els noms internacionals que actuaran al festival, destaquen els nord-americans Postmodern Jukebox, el bluesman més funk Mr. Sipp i els sempre excitants Vintage Trouble. També hi

haurà els francesos Deluxe i el sorprenent Zelada, que va deixar amb la boca oberta Paul McCartney. Però el festival tampoc oblida els grups i formacions de casa i per això passaran pel Black Music Festival La Casa Azul, Ramon Mirabet, Paula Valls, Falcions Ninja, Silverflame, Blanquito Zurdito i Kuryous Link, entre més.

Un homenatge molt gironí a Aretha Franklin

Un dels plats forts del festival serà un concert homenatge a Aretha Franklin, la reina del soul morta l'any passat. Serà diumenge a l'Auditori de Girona i reunirà els artistes de la Black Music Big Band, formada per joves músics menors de vint-i-cinc anys.

El Black Music arribarà fins a Perpinyà

La majoria de concerts es faran a Girona ciutat. Però la sonoritat d'aquest Black Music s'escamparà arreu. Així es programen concerts a Salt, Bescanó, Fornells de la Selva, Torroella de Montgrí, Mataró, Reus i Barcelona. A més, per primera vegada, els gironins Bigblack Rhino portaran el seu directe enèrgic i el còctel de soul i rock & roll fins a la sala el Mediator de Perpinyà.

A més, el festival incorpora una novetat al cartell: la jornada Hip Hop al Parc. Es farà dissabte vinent, 9 de març, al parc Central i vol acostar la cultura urbana a la ciutadania. Hi actuaran les barcelonines Tribade, el banyolí Daura Mangara i l'argentina resident a Barcelona Belén Natalí.

La mostra la formen les imatges de setze fotògrafs que van estar actius entre 1957 i 1972. EP

BOMBES GENS HOMENATJA EL CORRENT JAPONÈS QUE VA REVOLUCIONAR LA FOTOGRAFIA ELS ANYS SEIXANTA

Fotografia La selecció que s'exhibeix és la col·lecció més important de fotografia japonesa d'aquesta època en mans privades i fora del Japó

REDACCIÓ

Al centre d'art Bombes Gens de València es pot veure la mostra 'La mirada de les coses. Fotografia japonesa al voltant de Provoke'. És una exposició fotogràfica al voltant d'un grup de fotògrafs japonesos que la dècada de 1960 va publicar a la prestigiosa revista Provoke. Van ser artífexs d'una transformació radical en el llenguatge fotogràfic, ja que entenien la fotografia com un llen-

guatge alternatiu i experimentaven a partir d'això.

La mostra la formen les imatges de setze fotògrafs que van estar actius entre 1957 i 1972 i pertanyen a diferents generacions. Alguns, abans d'anar a la revista Provoke, havien treballat per l'agència de notícies VI-VO. S'inspirava en l'americana Magnum Photos i tenia per objectiu forjar una fotografia crítica i subjectiva, en oposició a les convencions establertes. Tot seguit, entre 1968 i 1970, van formar part de la revista Provoke, de

la qual només es van publicar tres números.

Per tant, la proposta de Bombes Gens posa el focus en la renovació fotogràfica que hi va haver al país nipó durant la postguerra, en paral·lel als grans canvis econòmics i culturals d'aquest període. De fet, va ser una època marcada per enfrontaments socials, principalment contra l'herència americana de l'ocupació. La selecció que s'exhibeix constitueix la col·lecció més important de fotografia japonesa d'aquesta època en mans privades i fora del Japó.

Lolo Herrero i Mercè Managuerra, dos dels actors de l'obra. MARIA ALZAMORA

‘EL MERCADER DE VENÈCIA’, L'OBRA DE SHAKESPEARE SOBRE EL NAIXEMENT DE LA BANCA

Teatre La companyia Dau al Sec proposa una adaptació del clàssic feta per Konrad Zschiedrich amb quatre actors

REDACCIÓ

Els diners canvien les persones? Fins on som capaços d'arribar a conseqüència de les vicissituds del capital? La usura, la riquesa, l'odi recíproc de cultures que conviuen, la vulnerabilitat de l'estranger i la utilització perversa de la justícia són les bastides que construeixen els sistema capitalista i el naixement de la banca en aquesta obra de William Shakespeare que es pot veure a la Sala Versus Glòries del 27 de febrer al 24 de març.

Sílvia Forns, Lolo Herrero, Mercè Managuerra i Damià Plensa són els intèrprets d'aquesta obra que

explora la turbulenta expansió del poder econòmic i el seu impacte en les relacions humanes. Per a fer-ho, Shakespeare situa l'obra en la rica ciutat-estat de Venècia, centre d'una prosperitat sense precedents a partir del segle XIV.

En l'obra, Bassanio demana tres mil ducats al seu amic Antonio, ric mercader de la ciutat de Venècia. Amb ells, vol provar d'obtenir la mà de Pòrcia, una hereva que només podrà casar-se amb qui passi la prova que el seu pare, abans de morir, va establir com a condició. Antonio, home d'èxit en els negocis, té tots els seus béns en mar i decideix que cercaran algú que els presti aquests diners. La indagació

els porta fins a Shylock, un ric jueu que presta diners a retornar amb interès. Però en aquest cas el jueu els proposa un pacte diferent: si en el termini de tres mesos Antonio no salda el deute, Shylock tindrà dret a una lliura de la seva carn. El mercader, convençut que podrà pagar, signa l'aval.

L'obra ha estat adaptada pel director i dramaturg alemany Konrad Zschiedrich, qui, especialment interessat en els conflictes d'aquesta naturalesa, ha treballat per construir una versió essencial que es concentra en els moviments del capital, el sentit dels diners. Per motius de força major, Zchiedrich no ha pogut acabar la direcció del muntatge i Mingo Ràfols l'ha culminat. ■

ÉS TEMPS DE PÈSOLS AL MARESME: MIL I UNA MANERES DE DEGUSTAR-LOS

Fires El cicle aplega diverses activitats gastronòmiques que es fan a la comarca per difondre les propietats d'aquest producte

REDACCIÓ

A cavall entre l'hivern i la primavera, el pèsol arriba al seu punt òptim de maduració durant el mes de març. I un dels pèsols del país amb més prestigi és el que es conrea a la comarca del Maresme, que pertany a la variant coneguda com de la floreta o garrofal. El seu principal tret distintiu és la gran dolçor, però també són coneguts per ser més petits i suaus que la resta de varietats. I per difondre'n les qualitats i propietats, durant tot aquest mes diverses viles de la comarca organitzen activitats gastronòmiques sota el programa conjunt 'És temps de pèsols al Maresme'. Hi ha una mica de tot: rutes de tapes, menús especials, degustacions populars i en alguns indrets com Mataró i Sant Andreu de Llavaneres mariden els pèsols amb altres ingredients.

El tret de sortida és aquest cap de setmana a Caldes d'Estrac, on es fa la ruta gastronòmica de la tapa del pèsol. Hi participen dotze bars i restaurants de la vila que ofereixen tapes i racions elaborades amb pèsols. Tot seguit, del 14 de març al 28 d'abril, el focus del cicle es mourà a Mataró. Allà es faran les Jornades Gastronòmiques del Plat de Mataró. És una recepta molt arrelada al poble que consisteix en sèpia acompanyada de pèsols i patates. El cap de setmana del 12 al 14 d'abril es farà a Sant Andreu de Llavaneres la festa del pèsol garrofal. Comprèn diverses activitats, com ara demostracions de cuina, degustacions populars de pèsols i coca de Llavaneres,

Pèsols del Maresme. CCM

res, un concurs de cuina, un mercat de productors i rutes pels horts de conreu.

Pesolada per tot el Maresme

Paral·lelament als actes puntuals, mentre duri el mes de març, restaurants de Caldes d'Estrac, Mataró, Sant Andreu de Llavaneres, Arenys de Mar, Argentona, Canet de Mar, el Masnou, Sant Pol de Mar i Sant Vicenç de Montalt ofereixen menús protagonitzats per les varietats del pèsol autòcton de la comarca. Hi participen restaurants de tota mena i d'estils ben diversos, des de fondes de tota la vida a establiments premiats per la Guia Michelin.

Per això s'hi poden trobar tant els plats més tradicionals, com receptes especialment pensades per donar protagonisme al pèsol, i també algunes combinacions més atrevides. Entre els tradicionals, hi ha pèsols ofegats, a la catalana, saltejats amb pernil o botifarra de perol, mandonguilles amb sèpia i pèsols, guisats acompanyant peixos o marisc... Pel que fa al plats protagonitzats per pèsol, el trobem com a ingredient central d'amanides fredes, cremes o acompanyat d'un ou passat per aigua. Finalment, també hi ha restaurants que proposen melmelada de pèsol, gelat de pèsol i, fins i tot, pèsols amb xocolata.

‘Van Gogh, a las puertas de la eternidad’, que se centra en la vida del pintor holandès, a qui dóna vida Willem Dafoe. [IMDB](#)

‘BIENVENIDOS A MARWEN’ | ‘VAN GOGH, A LAS PUERTAS DE LA ETERNIDAD’, ENTRE ELS FILMS DESTACATS DE LA SETMANA

Robert Zemeckis, director de *Forrest Gump* i que actualment prepara una nova versió de *La maledicció de les bruixes*, torna a protagonitzar les estrenes cinematogràfiques de la setmana amb *Bienvenidos a Marwen*. En aquest cas, un nou projecte amb Steve Carell com a protagonista i basat en fets reals. La cinta es caracteritza per fer servir una tècnica que barreja la imatge real amb l’stop-motion. Aquesta setmana també s’estrena *Van Gogh, a las puertas de la eternidad*, que se centra en la vida del pintor holandès, a qui dóna vida Willem Dafoe. I en català, es pot veure el film d’aventures franco-danès *Professor a Groenlàndia*, que va competir en la secció oficial de documentaris internacionals del festival de Sundance.

Welcome to Marwen

Bienvenidos a Marwen

Direcció: Robert Zemeckis. Intèrprets: Leslie Mann, Diane Kruger, Janelle Monáe; Steve Carell, Merritt Wever, Neil Jackson. Gènere: Drama.

Després d’una agressió que el deixa en coma nou dies, Mark Hogancamp es desperta amb amnèsia i no sap ni qui és ni què li va passar. Com a teràpia, reconstrueix la seva vida amb unes maquetes i figures de la II Guerra Mundial. Basat en fets reals.

At Eternity's Gate*Van Gogh, a las puertas de la eternidad*

Direcció: Julian Schnabel. Intèrprets: Emmanuelle Seigner, Anne Consigny, Amira Casar; Willem Dafoe, Rupert Friend, Oscar Isaac. Gènere: Drama.

França, 1886. El pintor post-impressionista holandès Vincent Van Gogh es trasllada a França, on entra en contacte amb diversos membres de l'avantguarda artística, com ara Paul Gauguin. Una època en la qual va pintar les obres mestres espectaculars que avui es poden reconèixer a tot el món.

Professor a Groenlàndia*Une année polaire*

Direcció: Samuel Collardey. Intèrprets: Ina-Miriam Rosenbaum, Hanne Hvidegaard, Flavia Kristiansen; Anders Hvidegaard, Asser Boassen, Thomasine Jonathansen. Gènere: Aventures.

Anders, un professor acabat de llicenciar, deixa la seva Dinamarca natal a la recerca d'una aventura laboral a Groenlàndia. Quan hi arriba, se sent estrany i allunyat dels seus habitants, que són una comunitat molt tancada. En català.

Please Stand By*Larga vida y prosperidad*

Direcció: Ben Lewin. Intèrprets: Dakota Fanning, Alice Eve, Toni Collette; Dan Cordell, Tony Revolori, Michael Stahl-David. Gènere: Comèdia.

Esbós: Wendy Walcott és una noia que pateix autisme i sent una gran fascinació per la mítica sèrie de ciència ficció 'Star Trek'. Per demostrar que es pot cuidar tota sola, s'escapa de la clínica on viu i emprèn un llarg viatge per a presentar un guió de 'Star Trek' escrit per ella mateixa en un concurs d'escriptura.

L'obra d'Erri De Luca té entitat pròpia pel seu estil singular: poètic, essencial, contundent

Gonçal López-Pampló

'LA NATURA EXPOSADA' D'ERRI DE LUCA

L'editorial Bromera publica un nou llibre d'aquest singular escriptor, amb una traducció d'Albert Pejó

COBERTA DEL LLIBRE
'LA NATURA EXPOSADA', D'ERRI DE LUCA,
PUBLICAT PER BROMERA.

REDACCIÓ

El 2015, Erri De Luca va escriure *La paraula contrària*, un al·legat en defensa de la llibertat d'expressió i de la relació entre la cultura i les lluites socials, arran de l'amenaça de pena de presó que li queia damunt per haver manifestat en un diari que s'havien de sabotejar unes obres del TGV en la vall alpina de Susa. Superada aquesta situació, el 2016, De Luca va treure la novel·la *La natura exposada*, que ara publica Bromera i que arribarà a les llibreries aquesta setmana entrant.

La natura exposada situa de protagonista un escultor que, en un poble allunyat a les muntanyes, es dedica a passar persones clandestinament d'un costat a l'altre de la frontera. No ho fa pas per diners, i això crida l'atenció d'un periodista que n'explica la història. Deixant-lo al descobert, aquesta situació portarà l'escultor a marxar i establir-se en un poble a la vora de la mar. Allà, el capellà li encarregarà restaurar una estàtua de Crist i dotar-lo de sexe.

Podeu llegir-ne **un fragment**.

L'editor de Bromera, Gonçal López-Pampló, explica:

«L'obra d'Erri De Luca té entitat pròpia pel seu estil singular: poètic, essencial, contundent. En algunes ocasions, se sintetitza i s'acosta a l'assaig o les memòries; en altres, s'amplia cap a l'article periodístic o la denúncia política; finalment, com ocorre a *La natura exposada*, l'element narratiu guanya protagonisme, sense perdre aquest alè líric tan característic. En aquesta novel·la, tenim dos eixos fonamentals: d'una banda, la reflexió sobre la frontera, entesa com un pas conflictiu i alhora porós; de l'altra, hi ha una reflexió sobre allò sagrat i allò profà. L'escultor protagonista haurà d'enfrontar-se a un encàrrec ben especial: la creació d'una estàtua en la qual podria haver de reproduir el sexe de Crist. Amb aquests ingredients, *La natura exposada*, en la traducció catalana d'Albert Pejó, esdevé un pas més en la sòlida trajectòria de l'autor napolità.»

RAP AMB CARXOFES, TOMÀQUETS I GAMBES

Acompanyem el plat amb una salsa a l'estil del romesco

Ingredients

(per a quatre persones)

- 8 talls de rap
- 12 carxofes
- 16 cirerols (tomàquets cherry)
- 12 gambes
- oli, sal, pebre i llimona

Per a la salsa:

- 4 nyores
- 1 llesca de pa fregit
- 2 alls
- 50 g d'avellanes
- 2 tomacons
- una mica de vinagre, sal
- pebre negre, oli

NEUS GUSCÓ

Netegem el rap, el salpebrem i li tirem un raig de llimona.

Pelem les carxofes, les partim per la meitat i les fem bullir tres o quatre minuts. Les escorrem i reservem.

Salem els cirerols sencers i els reservem.

Posem la planxa a escalfar i quan estigui calenta, posem les carxofes a coure i tot seguit els tomàquets cirerols. Quan estiguin cuits, els retirem i coem el rap. Al final, posem a la planxa les gambes salades.

Empletem col·locant bé el rap, les car-

xofes, els tomàquets i finalment les gambes.

Ho acompanyem amb una salsa a l'estil del romesco.

Per a fer la salsa:

Tindrem les nyores en remull amb aigua calenta.

Agafem els alls i els tomàquets, els emboliquem amb paper d'alumini i els coem al forn. I un cop cuits, els traiem la pell.

En un bol, posem la polpa de les nyores, els alls i els tomàquets, el pa fregit, les avellanes, un raig de vinagre, sal, una mica de pebre negre i un bon raig d'oli d'oliva. Ho passarem pel túrmix fins que quedi ben triturat. La salsa ha de quedar espessa.

El govern espanyol amplia el permís de paternitat a vuit setmanes

Puig es dóna setanta-dues hores per decidir si avança les eleccions o no

El PP i els socialistes perden el control del Parlament Europeu, segons un sonatge de la cambra

El jutjat d'instrucció número 13 estén la repressió judicial més enllà del judici al Suprem

Joan Baldoví repeteix com a cap de llista de Compromís al congrés espanyol